

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2019/627

2019 m. kovo 15 d.

kuriu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625 nustatoma vienoda žmonėms vartoti skirtų gyvūninių produktų oficialios kontrolės praktinė tvarka ir dėl oficialios kontrolės iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2074/2005

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų sritys teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) ⁽¹⁾, ypač į jo 18 straipsnio 8 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) 2017/625 nustatomos oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kurią valstybių narių kompetentingos institucijos vykdo siekdamos patikrinti, ar laikomasi Sąjungos teisės aktų, *inter alia*, maisto saugos srityje visais gamybos, paruošimo ir platinimo etapais, taisyklės. Visų pirma šiuo reglamentu nustatoma žmonėms vartoti skirtų gyvūninių produktų oficialios kontrolės tvarka. Be to, nuo 2019 m. gruodžio 14 d. juo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 854/2004 ⁽²⁾. Šiuo metu tuo reglamentu nustatomos specialiosios gyvūninių produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisyklės, įskaitant reikalavimus dėl vienodos kontrolės vykdymo praktinės tvarkos;
- (2) šiame reglamente nustatytais taisyklėmis turėtų būti užtikrinta, kad būtų toliau taikomi reikalavimai, pagal kuriuos tikrinama, ar maisto tvarkymo subjektai laikosi saugaus gyvūninių produktų tvarkymo taisyklių, visų pirma reikalavimai, nustatyti šiuose teisės aktuose:
 - Tarybos direktyvoje 96/23/EB ⁽³⁾ – dėl kai kurių medžiagų ir jų liekanų stebėsenos priemonių;
 - Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 999/2001 ⁽⁴⁾ – dėl užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų kontrolės;
 - Tarybos direktyvoje 2002/99/EB ⁽⁵⁾ – dėl gyvūniniams produktams taikomų gyvūnų sveikatos taisyklių;
 - Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002 ⁽⁶⁾ – dėl maistui skirtų teisės aktų bendrųjų principų ir reikalavimų;

⁽¹⁾ OL L 95, 2017 4 7, p. 1.

⁽²⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 854/2004, nustatantis specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisyklės (OL L 139, 2004 4 30, p. 206).

⁽³⁾ 1996 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 96/23/EB dėl kai kurių medžiagų ir jų likučių gyvuose gyvūnuose ir gyvūninės kilmės produktuose monitoringo priemonių, panaikinanti direktyvas 85/358/EEB ir 86/469/EEB bei sprendimus 89/187/EEB ir 91/664/EEB (OL L 125, 1996 5 23, p. 10).

⁽⁴⁾ 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 999/2001, nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL L 147, 2001 5 31, p. 1).

⁽⁵⁾ 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 2002/99/EB, nustatanti gyvūnų sveikatos taisyklės, reglamentuojančias žmonėms skirtų gyvūninės kilmės produktų gamybą, perdirbimą, paskirstymą ir importą (OL L 18, 2003 1 23, p. 11).

⁽⁶⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

- Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/99/EB ⁽⁷⁾ – dėl zoonozių ir zoonozių sukėlėjų stebėsenos;
- Komisijos sprendime 2003/467/EB ⁽⁸⁾ – dėl tuberkuliozės, bruceliozės ir enzootinės galvijų leukozės kontrolės;
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 2160/2003 ⁽⁹⁾ – dėl salmonelių kontrolės;
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 852/2004 ⁽¹⁰⁾ – dėl maisto produktų higienos;
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 853/2004 ⁽¹¹⁾ – dėl konkrečių gyvūninių maisto produktų higienos reikalavimų;
- Tarybos reglamente (EB) Nr. 1/2005 ⁽¹²⁾ – dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas;
- Komisijos reglamente (EB) Nr. 2073/2005 ⁽¹³⁾ – dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų;
- Komisijos reglamentuose (EB) Nr. 1881/2006 ⁽¹⁴⁾ ir (EB) Nr. 124/2009 ⁽¹⁵⁾ – dėl didžiausios leidžiamosios tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijos;
- Tarybos direktyvoje 2007/43/EB ⁽¹⁶⁾ – dėl viščiukų apsaugos;
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1069/2009 ⁽¹⁷⁾ – dėl šalutiniams gyvūniniams produktams taikomų sveikumo taisyklių;
- Tarybos reglamente (EB) Nr. 1099/2009 ⁽¹⁸⁾ – dėl žuomų gyvūnų apsaugos;
- Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/63/ES ⁽¹⁹⁾ – dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos;
- Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 636/2014 ⁽²⁰⁾ – dėl prekybos stambiaisiais laukiniais medžiojamaisiais gyvūnais su kailiu;

⁽⁷⁾ 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/99/EB dėl zoonozių ir zoonozių sukėlėjų monitoringo, iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 90/424/EEB ir panaikinanti Tarybos direktyvą 92/117/EEB (OL L 325, 2003 12 12, p. 31).

⁽⁸⁾ 2003 m. birželio 23 d. Komisijos sprendimas 2003/467/EB, nustatantis tam tikrose valstybėse narėse ar valstybių narių regionuose, kuriuose oficialiai nenustatytos tuberkuliozė, bruceliozė ir enzootinė galvijų leukozė, galvijų bandų statusą (OL L 156, 2003 6 25, p. 74).

⁽⁹⁾ 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2160/2003 dėl salmonelių ir kitų nurodytų zoonozių sukėlėjų per maistą kontrolės (OL L 325, 2003 12 12, p. 1).

⁽¹⁰⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL L 139, 2004 4 30, p. 1).

⁽¹¹⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 853/2004, nustatantis konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL L 139, 2004 4 30, p. 55).

⁽¹²⁾ 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas ir iš dalies keičiantis Direktyvas 64/432/EEB ir 93/119/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1255/97 (OL L 3, 2005 1 5, p. 1).

⁽¹³⁾ 2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų (OL L 338, 2005 12 22, p. 1).

⁽¹⁴⁾ 2006 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1881/2006, nustatantis didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas (OL L 364, 2006 12 20, p. 5).

⁽¹⁵⁾ 2009 m. vasario 10 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 124/2009, nustatantis didžiausią leidžiamą kokcidiostatų arba histomonostatų koncentraciją maisto produktuose, atsirandančią dėl neišvengiamų šių medžiagų liekanų netiksliniuose pašaruose (OL L 40, 2009 2 11, p. 7).

⁽¹⁶⁾ 2007 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 2007/43/EB, nustatanti minimalius mėsos gamybai laikomų viščiukų apsaugos standartus (OL L 182, 2007 7 12, p. 19).

⁽¹⁷⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) (OL L 300, 2009 11 14, p. 1).

⁽¹⁸⁾ 2009 m. rugsėjo 24 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2009 dėl žuomų gyvūnų apsaugos (OL L 303, 2009 11 18, p. 1).

⁽¹⁹⁾ 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/63/ES dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos (OL L 276, 2010 10 20, p. 33).

⁽²⁰⁾ 2014 m. birželio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 636/2014 dėl sertifikato formos, skirtos prekybai stambiaisiais laukiniais medžiojamaisiais gyvūnais su kailiu (OL L 175, 2014 6 14, p. 16).

- Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2015/1375 ⁽²¹⁾ – dėl oficialios *Trichinella* kontrolės;
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/429 ⁽²²⁾ – dėl gyvūnų sveikatos taisyklių;
- (3) kai minimalaus lygio oficiali kontrolė būtina siekiant reaguoti į pripažintus pastovius pavojus ir riziką, kuriuos galėtų kelti gyvūniniai produktai, turėtų būti apsvaistyta galimybė taikyti gyvūninių produktų oficialios kontrolės praktinę tvarką, apimančią visus aspektus, kurie yra svarbūs siekiant užtikrinti žmonių sveikatos apsaugą ir tam tikrais atvejais gyvūnų sveikatos apsaugą ir gerovę. Juos reiktų pagrįsti naujausia turima informacija ir Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) nuomonėse pateiktais moksliniais įrodymais;
- (4) 2011 m. rugpjūčio 31 d. EFSA priėmė mokslinę nuomonę dėl pavojų žmonių sveikatai, į kuriuos reikia atsižvelgti tikrinant mėsą (kiaulieną) ⁽²³⁾. Į minėtoje nuomonėje pateiktas rekomendacijas atsižvelgta Reglamento (EB) Nr. 854/2004 kiaušienos tikrinimo reikalavimuose, į jas turėtų būti atsižvelgta ir nustatant šio reglamento reikalavimus;
- (5) 2012 m. gegužės 23 d. EFSA priėmė mokslinę nuomonę dėl pavojų žmonių sveikatai, į kuriuos reikia atsižvelgti tikrinant mėsą (paukštieną) ⁽²⁴⁾. Šioje nuomonėje *Campylobacter* spp. ir *Salmonella* spp. nurodytos kaip pagrindiniai pavojai, į kuriuos reikia atsižvelgti tikrinant paukštieną pagal integruotąją maisto kokybės užtikrinimo sistemą, kurią galima sukurti teikiant išsamesnę maisto grandinės informaciją ir atliekant rizika grindžiamus intervencinius veiksmus;
- (6) 2013 m. birželio 6 d. EFSA priėmė mokslinę nuomonę dėl pavojų žmonių sveikatai, į kuriuos reikia atsižvelgti tikrinant mėsą (galvijieną) ⁽²⁵⁾. Šioje nuomonėje *Salmonella* spp. ir patogeninės verocitotoksinus- gaminančios *Escherichia coli* (*E. coli*) nurodytos kaip svarbiausi pavojai, į kuriuos reikia atsižvelgti tikrinant jautieną. Joje rekomenduojama, po skerdimo tikrinant įprasta tvarka paskerstus gyvūnus, neatlikti palpacijos ir pjūvių, nes taip galima sumažinti ypač pavojingais laikomų biologinių veiksnių išplitimą ir kryžminę taršą. Tačiau, atliekant tikrinimus po skerdimo, reiktų ir toliau atlikti palpacijas bei pjūvius, būtinus vykdant tuberkuliozės ir *Taenia* saginata (kaspinuočio) sukeltos cisticercozės stebėseną;
- (7) 2013 m. birželio 6 d. EFSA priėmė mokslinę nuomonę dėl pavojų žmonių sveikatai, į kuriuos reikia atsižvelgti tikrinant avieną ir ožkieną ⁽²⁶⁾. Šioje nuomonėje patogeninės verocitotoksinus gaminančios *E. coli* nurodytos kaip svarbiausias pavojus, į kurį reikia atsižvelgti tikrinant avieną ir ožkieną. Joje taip pat rekomenduojama, jeigu įmanoma, neatlikti palpacijų ir pjūvių po skerdimo tikrinant įprasta tvarka paskersta avis ir ožkas. Tačiau dėl gyvūnų ir žmonių sveikatos stebėsenos priežasčių, tikrinant vyresnius gyvūnus, reiktų ir toliau atlikti palpacijas ir pjūvius, atliekamus vykdant tuberkuliozės ir fascioliozės stebėseną;
- (8) 2013 m. birželio 6 d. EFSA taip pat priėmė mokslinę nuomonę dėl pavojų žmonių sveikatai, į kuriuos reikia atsižvelgti tikrinant mėsą (neporanagių mėsą) ⁽²⁷⁾. Šioje nuomonėje rekomenduojama neporanagių mėsą tikrinti tik vizualiai – tai gali turėti didelį teigiamą poveikį mikrobiologinei neporanagių skerdenų būklei. Manoma, jog mažai tikėtina, kad toks tikrinimas turėtų poveikį bendrai gyvūnų ligų stebėsenai;
- (9) 2013 m. birželio 6 d. EFSA taip pat priėmė mokslinę nuomonę dėl ūkiuose auginamų medžiojamųjų gyvūnų mėsos tikrinimo. Šioje nuomonėje rekomenduojama neatlikti palpacijų ir pjūvių, nebent aptinkamos anomalijos, bet kartu pabrėžiama, kad tai gali turėti poveikį bendrai tuberkuliozės stebėsenai;
- (10) į šiose EFSA nuomonėse pateiktas rekomendacijas turėtų būti atsižvelgta nustatant vienodą žmonėms vartoti skirtų gyvūninių produktų oficialios kontrolės praktinę tvarką. Taip pat reiktų atsižvelgti į galimą poveikį prekybai su trečiosiomis šalimis. Kartu reiktų užtikrinti, kad būtų sklandžiai pereita nuo šiuo metu taikomų reikalavimų, nustatytų Reglamentu (EB) Nr. 854/2004;

⁽²¹⁾ 2015 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/1375, nustatantis specialiąsias oficialios *Trichinella* kontrolės mėsoje taisykles (OL L 212, 2015 8 11, p. 7).

⁽²²⁾ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai (Gyvūnų sveikatos teisės aktas) (OL L 84, 2016 3 31, p. 1).

⁽²³⁾ *EFSA Journal* 2011;9(10):2351.

⁽²⁴⁾ *EFSA Journal* 2012;10(6):2741.

⁽²⁵⁾ *EFSA Journal* 2013;11(6):3266.

⁽²⁶⁾ *EFSA Journal* 2013;11(6):3265.

⁽²⁷⁾ *EFSA Journal* 2013;11(6):3263.

- (11) ši praktinė tvarka turėtų būti taikoma Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnyje ir Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2019/624 ⁽²⁸⁾ nustatytai oficialiai gyvūninių produktų kontrolei. Ši oficialios kontrolės vykdymo praktinė tvarka turėtų būti vienoda ir ja, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2017/625 16 straipsnyje, atsižvelgiant į mažų įmonių dydį ir nediskriminaciniu būdu nustatant ribinę vertę, turėtų būti palengvintas minimalaus lygio oficialios kontrolės reikalavimų taikymas;
- (12) kadangi skerdyklų ir medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonių struktūra įvairiose valstybėse narėse skiriasi, ribinė vertė turėtų būti nustatoma pagal paskerdžiamų ar tvarkomų gyvūnų skaičių arba įrodžius, kad tas skaičius sudaro nedidelę nustatytą rinkai tiekiamos mėsos procentinę dalį. Reglamento (EB) Nr. 1099/2009 17 straipsnio 6 dalyje apibrėžiami gyvulių vienetai (toliau – sutartiniai ūkiniai gyvūnai) ir, siekiant tokiais sutartiniais ūkiniais gyvūnais išreikšti tam tikros rūšies gyvūnų skaičių, nustatomi perskaičiavimo santykiai. Šios nuostatos, kiek įmanoma, turėtų būti taikomos nustatant ribines vertes ir derinant nuo tam tikrų reikalavimų remiantis skerdyklos dydžiu nukrypti leidžiančias nuostatas;
- (13) taip pat, siekiant užtikrinti vienodą praktinį tikrinimą, ar laikomasi gyvūniniams produktams taikomų Sąjungos reikalavimų, turėtų išlikti specialūs kompetentingų institucijų atliekamo audito reikalavimai. Auditas ypač svarbus tikrinant, kaip laikomasi bendrų ir konkrečių higienos reikalavimų ir kaip taikomos rizikos veiksnių analize ir svarbiaisiais valdymo taškais (toliau – RVASVT) grindžiamos procedūros;
- (14) gyvūnų atsekamumui užtikrinti, kaip šiuo metu nustatyta Reglamentu (EB) Nr. 854/2004, turėtų būti toliau tikrinama, ar laikomasi Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo I skirsnyje nustatytų žymėjimo identifikavimo ženklų reikalavimų;
- (15) tikrinimas prieš skerdimą ir po skerdimo labai svarbus siekiant įsitikinti, ar laikomasi žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugos ir gyvūnų gerovės reikalavimų. Siekiant užtikrinti bent toki patį žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugos ir gyvūnų gerovės lygį, kuris numatytas Reglamentu (EB) Nr. 854/2004, ir sąžiningą prekybą atviroje rinkoje, reikia nustatyti vienodus praktinius tokio tikrinimo, įskaitant atvejus, kai oficiali kontrolė vykdoma valstybinio veterinarinio gydytojo atsakomybe, reikalavimus. Kalbant apie oficialią šviežios mėsos kontrolę, be šių tikrinimų, prireikus taip pat turėtų būti atliekamos atitinkamos dokumentų patikros, vykdoma saugaus specifinių gyvūninių pavojingų medžiagų, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 999/2001 3 straipsnio 1 dalies g punkte, ir kitų šalutinių gyvūninių produktų šalinimo kontrolė ir atliekami laboratoriniai tyrimai;
- (16) svarbu nustatyti įtariamo ir nustatyto reikalavimų nesilaikymo atvejus, kai kompetentingos institucijos turi imtis priemonių dėl tam tikrų gyvūninių produktų. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų imtis taisomųjų veiksmų dėl gerosios higienos praktikos nesilaikymo;
- (17) Reglamento (ES) 2017/625 3 straipsnio 51 punkte apibrėžtas sveikumo ženklas taikomas tam tikrų rūšių mėsei ir juo patvirtinama, kad mėsa yra tinkama vartoti žmonėms. Siekiant nurodyti mėsos tinkamumą vartoti žmonėms ir išvengti prekybos trikdžių, turėtų būti nustatyti konkretūs ir vienodi sveikumo ženklo techniniai reikalavimai ir žymėjimo juo praktinė tvarka;
- (18) Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2074/2005 ⁽²⁹⁾ nustatomos, *inter alia*, pagal Reglamentą (EB) Nr. 854/2004 atliekamos oficialios kontrolės, t. y. pripažintų jūrinių biotoksinų gyvuose dvigeldžiuose moliuskuose tyrimo metodų, žalio pieno ir termiškai apdoroto pieno tyrimo metodų, oficialios žuvininkystės produktų kontrolės ir mėsos tikrinimo įgyvendinimo priemonės. Tikslinga visas oficialios kontrolės įgyvendinimo priemonės sujungti į vieną teisės aktą ir Reglamente (EB) Nr. 2074/2005 nustatytas įgyvendinimo priemonės įtraukti į šį reglamentą. Reglamente (EB) Nr. 2074/2005 jos turėtų būti išbrauktos;
- (19) įrodyta, kad dabartinės klasifikuojamų gyvū dvigeldžių moliuskų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų klasifikavimo ir stebėsenos sąlygos yra veiksmingos ir jomis užtikrinamas aukštas vartotojų apsaugos lygis. Todėl jos turėtų išlikti;

⁽²⁸⁾ 2019 m. vasario 8 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/624 dėl konkrečių taisyklių, taikomų vykdant oficialią mėsos gamybos ir gyvū dvigeldžių moliuskų auginimo ir natūralaus valymosi vietų kontrolę pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625 (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

⁽²⁹⁾ 2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2074/2005, nustatantis įgyvendinimo priemones tam tikriems produktams pagal Reglamentą (EB) Nr. 853/2004 ir oficialios kontrolės organizavimui pagal Reglamentus (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, nukrypstantis nuo Reglamento (EB) Nr. 852/2004 bei iš dalies keičiantis Reglamentus (EB) Nr. 853/2004 ir (EB) Nr. 854/2004 (OL L 338, 2005 12 22, p. 27).

- (20) turėtų išlikti šiuo metu Reglamente (EB) Nr. 854/2004 nustatytas pamatinis *E. coli* analizės gyvuose dvigeldžiuose moliškuose metodas;
- (21) jūrinių biotoksinų ribinės vertės nustatytos Reglamente (EB) Nr. 853/2004. Visų pirma to reglamento III priedo VII skirsnio V skyriaus 2 punkte nustatyta, kad gyvuose dvigeldžiuose moliškuose neturi būti jūrinių biotoksinų, kurių bendras kiekis (išmatuotas visame moliško kūne arba bet kurioje atskirai valgomoje jo kūno dalyje) viršytų tame skyriuje nustatytas ribas;
- (22) siekiant užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį ir sąžiningą maisto tvarkymo subjektų konkurenciją, turėtų būti nustatyti konkretūs oficialios žalio pieno ir pieno gaminių kontrolės reikalavimai ir vienodas minimalus tokios kontrolės dažnumas;
- (23) siekiant užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį ir sąžiningą maisto tvarkymo subjektų konkurenciją, turėtų būti nustatyti konkretūs oficialios žuvininkystės produktų kontrolės reikalavimai ir vienodas minimalus tokios kontrolės dažnumas. Ši kontrolė turėtų apimti bent reguliarią higienos reikalavimų laikymosi kontrolę iškrovimo ir pirminio pardavimo metu, reguliarius laivų ir įmonių, įskaitant žuvų aukcionus ir didmeninės prekybos prekyvietes, patikrinimus ir tikrinimą, ar laikomasi produktų laikymui ir vežimui taikomų reikalavimų. Taip pat turėtų būti nustatyti konkretūs laivų kontrolės reikalavimai;
- (24) ši kontrolė taip pat turėtų apimti su jusliniais tyrimais, šviežumo rodikliais, histamino, liekanų bei teršalų kontrole ir mikrobiologiniais tyrimais susijusią praktinę tvarką. Ypatinę dėmesį reikėtų skirti parazitų kontrolei ir nuodingiems žuvininkystės produktams. Šių higienos reikalavimų neatitinkantys žuvininkystės produktai turėtų būti paskelbti netinkamais vartoti žmonėms;
- (25) taip pat turėtų būti nustatyti specialūs žuvininkystės produktų, kurie, sužvejoti su valstybių narių vėliavomis plaukiojančių laivų, siunčiami į trečiąsias šalis, jose sandėliuojami arba nesandėliuojami ir iš ten įvežami į Sąjungą, oficialios kontrolės reikalavimai;
- (26) didėja susidomėjimas roplienės gamyba ir tiekimu rinkai. Siekiant užtikrinti roplienės produktų saugą, be jau taikomų Reglamentu (EB) Nr. 852/2004 nustatytų bendrųjų higienos reikalavimų ir Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/1375 nustatytų *Trichinella* kontrolės taisyklių, svarbu nustatyti specialios oficialios skerdžiant vykdomos kontrolės tvarką;
- (27) Reglamentas (EB) Nr. 2074/2005 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (28) kadangi Reglamentas (EB) Nr. 854/2004 panaikinamas Reglamentu (ES) 2017/625 nuo 2019 m. gruodžio 14 d., šis reglamentas taip pat turėtų būti taikomas nuo tos datos;
- (29) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYKAS, TAIKYMO SRITIS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiame reglamente nustatyta vienoda žmonėms vartoti skirtų gyvūninių produktų gamybos oficialios kontrolės ir su ja susijusių veiksmų praktinė tvarka. Šią oficialią kontrolę ir veiksmus vykdo kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnio 2, 3 ir 5 dalis ir Deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/624.

Konkrečios taisyklės apima:

- a) konkrečius oficialios visų gyvūninių produktų kontrolės reikalavimus, susijusius su auditu ir žymėjimu identifikavimo ženklu, ir vienodą minimalų tokios kontrolės dažnumą;
- b) konkrečius oficialios šviežios mėsos kontrolės reikalavimus, įskaitant konkrečius audito reikalavimus ir su šviežios mėsos kontrole susijusias konkrečias užduotis, taip pat vienodą minimalų tokios kontrolės dažnumą;

- c) priemonės, kurių turi būti imamasi tais atvejais, kai šviežia mėsa neatitinka Sąjungos žmonių ir gyvūnų sveikatos bei gyvūnų gerovės reikalavimų;
- d) Reglamento (EB) Nr. 853/2004 5 straipsnyje nustatytus sveikumo ženklo techninius reikalavimus ir žymėjimo juo praktinę tvarką;
- e) konkrečius oficialios pieno, priešpienio, pieno gaminių ir priešpienio produktų kontrolės reikalavimus ir vienodą minimalų tokios kontrolės dažnumą;
- f) klasifikuojamų gyvū dvigeldžių moliuskų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų klasifikavimo ir stebėsenos sąlygas, įskaitant sprendimus, priimamus po klasifikuojamų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų stebėsenos;
- g) konkrečius oficialios žuvininkystės produktų kontrolės reikalavimus ir vienodą minimalų tokios kontrolės dažnumą.

2 straipsnis

Sąvokos

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. šviežia mėsa – šviežia mėsa, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.10 punkte;
2. priešpienis – priešpienis, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IX skirsnio 1 punkte;
3. pieno gaminiai – pieno gaminiai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 7.2 punkte;
4. priešpienio produktai – priešpienio pagrindu pagaminti produktai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IX skirsnio 2 punkte;
5. auginimo teritorija – auginimo teritorija, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 2.5 punkte;
6. natūralaus valymosi teritorija – natūralaus apšalymo teritorija, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 2.6 punkte;
7. dvigeldžiai moliuskai – dvigeldžiai moliuskai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 2.1 punkte;
8. žuvininkystės produktai – žuvininkystės produktai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 3.1 punkte;
9. įmonė – įmonė, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 852/2004 2 straipsnio 1 dalies c punkte;
10. maisto tvarkymo subjektas – maisto verslo operatorius, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 ⁽³⁰⁾ 3 straipsnio 3 dalyje;
11. mikrobiologinis kriterijus – mikrobiologinis kriterijus, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 2 straipsnio b punkte;
12. skerdykla – skerdykla, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.16 punkte;
13. atsekamumas – atsekamumas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 15 punkte;
14. nurodyta pavojinga medžiaga – specifinė pavojinga gyvūninė medžiaga, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 999/2001 3 straipsnio 1 dalies g punkte;
15. tarša – tarša, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 852/2004 2 straipsnio 1 dalies f punkte;
16. kilmės ūkis – kilmės ūkis, apibrėžtas Deleguotojo reglamento (ES) 2019/624 2 straipsnio 2 punkte;
17. pirminė gamyba – pirminė gamyba, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 17 punkte;

⁽³⁰⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

18. naminiai kanopiniai – naminiai kanopiniai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.2 punkte;
19. medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonė – medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonė, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.18 punkte;
20. stambieji laukiniai medžiojamieji gyvūnai – stambieji laukiniai medžiojamieji gyvūnai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.8 punkte;
21. pulkas – pulkas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 2 straipsnio 3 dalies b punkte;
22. kiškiažvėriai – kiškiniai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.4 punkte;
23. skerdena – skerdena, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.9 punkte;
24. subproduktai – subproduktai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.11 punkte;
25. mažo pajėgumo skerdykla – mažo pajėgumo skerdykla, apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) 2019/624 2 straipsnio 17 punkte;
26. mažo pajėgumo medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonė – mažo pajėgumo medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonė, apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) 2019/624 2 straipsnio 18 punkte;
27. sutartinis ūkinis gyvūnas – gyvulių vienetas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 1099/2009 17 straipsnio 6 dalyje;
28. smulkieji laukiniai medžiojamieji gyvūnai – smulkieji laukiniai medžiojamieji gyvūnai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.7 punkte;
29. naminiai paukščiai – paukščiai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.3 punkte;
30. mėsos išpjauستymo įmonė – mėsos išpjauستymo įmonė, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.17 punkte;
31. vidaus organai – vidaus organai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.12 punkte;
32. mėsa – mėsa, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.1 punkte;
33. ūkiuose auginami medžiojamieji gyvūnai – ūkiuose auginami medžiojamieji gyvūnai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.6 punkte;
34. laukiniai medžiojamieji gyvūnai – laukiniai medžiojamieji gyvūnai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 1.5 punkte;
35. pieno gamybos ūkis – pieno gamybos ūkis, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 4.2 punkte;
36. žalias pienas – žalias pienas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 4.1 punkte;
37. valymo centras – valymo centras, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 2.8 punkte;
38. jūriniai biotoksinai – jūriniai biotoksinai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 2.2 punkte;
39. gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapai – gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 16 punkte;
40. siuntimo centras – siuntimo centras, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 2.7 punkte;
41. tiekimas rinkai – pateikimas į rinką, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 8 punkte;
42. žuvų perdirbimo laivas – žuvų perdirbimo laivas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 3.2 punkte;
43. laivas šaldiklis – laivas šaldytuvus, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 3.3 punkte;
44. ropLIAI – ropLIAI, apibrėžti Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/625 ⁽³¹⁾ 2 straipsnio 15 punkte;

⁽³¹⁾ 2019 m. kovo 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/625, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 papildomas reikalavimais dėl tam tikrų žmoniems vartoti skirtų gyvūnų ir prekių siuntų įvežimo į Sąjungą (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 18).

45. ropliena – ropliena, apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) 2019/625 2 straipsnio 16 punkte;
46. švieži žuvininkystės produktai – švieži žuvininkystės produktai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 3.5 punkte;
47. išdarinėti žuvininkystės produktai – išdarinėti žuvininkystės produktai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 3.6 punkte;
48. žuvininkystės produktai – žuvininkystės produktai, apibrėžti Reglamento (EB) Nr. 853/2004 I priedo 7.4 punkte.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

KONKRETŪS OFICIALIOS GYVŪNINIŲ PRODUKTŲ KONTROLĖS REIKALAVIMAI IR VIENODAS MINIMALUS TOKIOS KONTROLĖS DAŽNUMAS

I SKYRIUS

Konkretūs kompetingų institucijų gyvūninius produktus tvarkančiose įmonėse atliekamo audito reikalavimai

3 straipsnis

Reikalavimai, kurių laikymąsi reikia tikrinti

1. Atlikdamos gerosios higienos praktikos auditą įmonėse, kompetingos institucijos tikrina, ar maisto tvarkymo subjektai, tvarkantys gyvūninius produktus, nuolat ir tinkamai taiko nustatytas procedūras. Tikrinama bent:
 - a) patalpų ir įmonės įrengimas ir priežiūra;
 - b) ikioperacinė, operacinė ir pooperacinė higiena;
 - c) asmens higiena;
 - d) mokymai higienos ir darbo procedūrų klausimais;
 - e) kenkėjų kontrolė;
 - f) vandens kokybė;
 - g) temperatūros kontrolė;
 - h) gyvūnų ar maisto įvežimo ir išvežimo iš įmonės bei lydimųjų dokumentų kontrolė.
2. Atlikdamos Reglamento (EB) Nr. 852/2004 5 straipsnyje nustatytų rizikos veiksnių analize ir svarbiaisiais valdymo taškais (RVASVT) grindžiamų procedūrų auditą, kompetingos institucijos tikrina, ar maisto tvarkymo subjektai, tvarkantys gyvūninius produktus, nuolat ir tinkamai taiko nustatytas procedūras.
3. Ypač tikrinama, ar procedūromis kuo geriau užtikrinama, kad gyvūniniai produktai:
 - a) atitiktų Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 3 straipsnyje nurodytus mikrobiologinius kriterijus;
 - b) atitiktų Sąjungos teisės aktų nuostatas dėl:
 - cheminių medžiagų liekanų stebėsenos pagal Tarybos direktyvą 96/23/EB ir Komisijos sprendimą 97/747/EB ⁽³²⁾;
 - didžiausių leidžiamųjų veiklių medžiagų liekanų koncentracijų pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 37/2010 ⁽³³⁾ ir Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/470 ⁽³⁴⁾;

⁽³²⁾ 1997 m. spalio 27 d. Komisijos sprendimas 97/747/EB, nustatantis mėginių kiekį ir jų ėmimo dažnumą, numatytą Tarybos direktyvoje 96/23/EB dėl kai kurių medžiagų ir jų likučių tam tikruose gyvūninės kilmės produktuose kontroliavimo (OL L 303, 1997 11 6, p. 12).

⁽³³⁾ 2009 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 37/2010 dėl farmakologiškai aktyvių medžiagų, jų klasifikacijos ir didžiausios leidžiamosios koncentracijos gyvūniniuose maisto produktuose (OL L 15, 2010 1 20, p. 1).

⁽³⁴⁾ 2018 m. kovo 21 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/470 dėl išsamių kontrolės tikslais taikomos didžiausios leidžiamosios liekanų koncentracijos maisto produktuose, gautuose iš gyvūnų, gydytų ES pagal Direktyvos 2001/82/EB 11 straipsnį, taisyklių (OL L 79, 2018 3 22, p. 16).

- draudžiamų ir neleidžiamų naudoti medžiagų pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 37/2010, Tarybos direktyvą 96/22/EB⁽³⁵⁾ ir Komisijos sprendimą 2005/34/EB⁽³⁶⁾;
 - teršalų pagal reglamentus (EB) Nr. 1881/2006 ir (EB) Nr. 124/2009, kuriais nustatoma didžiausia leidžiamoji tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracija;
 - pesticidų liekanų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 396/2005⁽³⁷⁾;
- c) neturėtų savyje pašalinių medžiagų ar nebūtų susiję su kitais rizikos veiksniais.
4. Jeigu maisto tvarkymo subjektas pagal Reglamento (EB) Nr. 852/2004 5 straipsnio 5 dalį taiko RVASVT principų taikymo gairėse nustatytas procedūras, atliekant auditą tikrinamas tinkamas šių gairių taikymas.
5. Atlikdamos auditą, kompetentingos institucijos ypač siekia:
- a) nustatyti, ar įmonės darbuotojai ir jų veikla visose gamybos etapuose atitinka higienos praktikos ir RVASVT reikalavimus, nustatytus Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 3 straipsnyje, Reglamento (EB) Nr. 852/2004 4 ir 5 straipsniuose ir Reglamento (EB) Nr. 853/2004 3 straipsnio 1 dalyje. Auditui papildyti kompetentingos institucijos gali atlikti darbo įvertinimus, kad nustatytų, ar darbuotojai yra pakankamai kvalifikuoti;
 - b) patikrinti atitinkamus maisto tvarkymo subjekto įrašus;
 - c) prireikus paimti mėginius laboratorinei analizei atlikti;
 - d) įtvirtinti dokumentuose faktus, į kuriuos buvo atsižvelgta, ir audito išvadas.

4 straipsnis

Audito pobūdis ir dažnumas

1. Atskirų įmonių audito pobūdis ir dažnumas priklauso nuo nustatytų rizikos veiksnių. Šiuo tikslu kompetentinga institucija nuolat vertina:
- a) su žmonių ir tam tikrais atvejais gyvūnų sveikata susijusius rizikos veiksniais;
 - b) gyvūnų gerovės skerdyklose aspektus;
 - c) įvykdytų procedūrų pobūdį ir efektyvumą;
 - d) ankstesnius įrašus apie tai, kaip maisto tvarkymo subjektas laikosi maisto srities teisės aktų.
2. Jeigu maisto tvarkymo subjektai imasi papildomų priemonių, įdiegdami integruotas sistemas, įmonės kokybės valdymo sistemas, pasirūpindami, kad trečioji šalis atliktų nepriklausomą sertifikavimą, ar imdamiesi kitų priemonių, taip siekdami užtikrinti maisto saugą maisto grandinėje, ir jeigu šios priemonės yra įtvirtintos dokumentuose ir galima lengvai identifikuoti gyvūnus, kuriems taikomos tokios priemonės, kompetentingos institucijos gali į tai atsižvelgti atlikdamos auditą, per kurį tikrinama, kaip laikomasi gerosios higienos praktikos ir taikomos RVASVT pagrįstos procedūros.

II SKYRIUS

Konkretūs žymėjimo identifikavimo ženklų reikalavimai

5 straipsnis

Visose įmonėse, patvirtintose vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 853/2004, tikrinama, ar laikomasi tame reglamente nustatytų identifikavimo ženklų naudojimo reikalavimų ir kitų Reglamento (EB) Nr. 178/2002 18 straipsnyje nustatytų atsekamumo reikalavimų.

⁽³⁵⁾ 1996 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 96/22/EB dėl draudimo vartoti gyvulininkystėje tam tikras medžiagas, turinčias hormoninį ar tirostatinį poveikį, bei beta antagonistus ir dėl Direktyvų 81/602/EEB, 88/146/EEB ir 88/299/EEB panaikinimo (OL L 125, 1996 5 23, p. 3).

⁽³⁶⁾ 2005 m. sausio 11 d. Komisijos sprendimas 2005/34/EB, nustatantis vienodus tam tikrų likučių tikrinimo iš trečiųjų šalių importuotų gyvulinės kilmės produktuose standartus (OL L 16, 2005 1 20, p. 61).

⁽³⁷⁾ 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvulinės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 91/414/EEB (OL L 70, 2005 3 16, p. 1).

III SKYRIUS

Mokslo ir technologijų pažanga

6 straipsnis

Valstybės narės informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie Reglamento (ES) 2017/625 16 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytą mokslo ir technologijų pažangą, kad šios galėtų ją apsvarstyti ir prireikus imtis tolesnių veiksmų.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

KONKRETŪS OFICIALIOS ŠVIEŽIOS MĖSOS KONTROLĖS REIKALAVIMAI IR VIENODAS MINIMALUS TOKIOS KONTROLĖS DAŽNUMAS

I SKYRIUS

Auditas

7 straipsnis

Papildomi šviežią mėsą tvarkančiose įmonėse atliekamo audito reikalavimai

1. Be 3 ir 4 straipsniuose nustatytų audito reikalavimų, kompetentingos institucijos, atlikdamos auditą šviežią mėsą tvarkančiose įmonėse, tikrina, ar maisto tvarkymo subjektas nuolat laikosi įmonės procedūrų, susijusių su šviežios mėsos surinkimu, vežimu, laikymu ir tvarkymu, taip pat šalutinių gyvūninių produktų, įskaitant nurodytas pavojingas medžiagas, už kurias atsako maisto tvarkymo subjektas, naudojimu ar šalinimu.
2. Atlikdamos auditą skerdyklose, kompetentingos institucijos tikrina maisto grandinės informacijos, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo III skirsnyje, vertinimą.
3. Atlikdamos RVASVT pagrįstų procedūrų auditą, kompetentingos institucijos tikrina, ar tinkamai taikomos procedūros, nustatytos Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo II skirsnyje, ir ar maisto tvarkymo subjekto taikomomis procedūromis tikrai užtikrinama, kad šviežia mėsa:
 - a) neturėtų pataloginių anomalijų ar pakitimų;
 - b) nebūtų užteršta:
 - i) fekalijomis arba
 - ii) kitais teršalais, kurie laikomi keliančiais nepriimtina riziką žmonių sveikatai;
 - c) atitiktų Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 3 straipsnyje nurodytus mikrobiologinius kriterijus;
 - d) joje, laikantis Reglamento (EB) Nr. 999/2001 reikalavimų, nebūtų nurodytų pavojingų medžiagų.

II SKYRIUS

Oficiali šviežios mėsos kontrolė

8 straipsnis

Audito rezultatų aktualumas

Vykdydamas oficialią kontrolę pagal šio skyriaus nuostatas, valstybinis veterinarijos gydytojas atsižvelgia į audito, atlikto pagal I skyriaus nuostatas, rezultatus. Atitinkamais atvejais valstybinis veterinarijos gydytojas vykdo per ankstesnius auditus nustatytą trūkumų oficialią kontrolę.

1 skirsnis

Dokumentų tikrinimas

9 straipsnis

Kompetentingų institucijų pareigos, susijusios su dokumentų tikrinimu

1. Kompetentingos institucijos informuoja kilmės ūkio maisto tvarkymo subjektą apie minimalią maisto grandinės informaciją, kurią jis turi pateikti skerdyklą eksploatuojančiam subjektui pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo III skirsnio nuostatas.

2. Kompetentingos institucijos atlieka reikiamas dokumentų patikras, kad įsitikintų, jog:
 - a) gyvūnus iki išsiuntimo išauginęs arba laikęs maisto tvarkymo subjektas nuosekliai ir veiksmingai perduoda maisto grandinės informaciją skerdyklą eksploatuojančiam subjektui;
 - b) maisto grandinės informacija yra pagrįsta ir patikima;
 - c) susijusi informacija, jeigu taikytina, perduodama kilmės ūkiui pagal 39 straipsnio 5 dalį.
3. Jeigu gyvūnai išsiunčiami skersti į kitą valstybę narę, kilmės ūkio ir skerdimo vietos kompetentingos institucijos bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, kad kilmės ūkio maisto tvarkymo subjekto pateikiamą maisto grandinės informaciją be kliūčių gautų skerdyklą, kuriai siunčiami gyvūnai, eksploatuojantis subjektas.

10 straipsnis

Valstybinio veterinarijos gydytojo pareigos, susijusios su dokumentų tikrinimu

1. Valstybinis veterinarijos gydytojas tikrina maisto grandinės informacijos, skerdyklą eksploatuojančio subjekto pateiktos pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 II priedo III skirsnio nuostatas, patikrų ir vertinimų rezultatus. Valstybinis veterinarijos gydytojas, atlikdamas tikrinimą prieš skerdimą ir po skerdimo, atsižvelgia į tas patikras ir vertinimus, taip pat į kitą susijusią informaciją iš gyvūnų kilmės ūkio įrašų.
2. Atlikdamas tikrinimą prieš skerdimą ir po skerdimo, valstybinis veterinarijos gydytojas atsižvelgia į oficialius sertifikatus, numatytus pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/628 ⁽³⁸⁾ 29 straipsnį, ir oficialią kontrolę vykdančių ar kitas patikras pirminės gamybos etape atliekančių veterinarijos gydytojų paaiškinimus.
3. Kai ne skerdykloje priverstinai skerdziami naminiai kanopiniai, skerdykloje esantis valstybinis veterinarijos gydytojas patikrina pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/628 29 straipsnį numatytą ir valstybinio veterinarijos gydytojo, atlikusio tikrinimą prieš skerdimą pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo I skirsnio VI skyriaus 6 punktą, išduotą sertifikatą ir bet kokią kitą maisto tvarkymo subjekto pateiktą susijusią informaciją.
4. Jeigu skerdziami stambieji laukiniai medžiojamieji gyvūnai, medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėje esantis valstybinis veterinarijos gydytojas patikrina kvalifikuoto asmens pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IV skirsnio II skyriaus 4 punkto a papunktį išduotą deklaraciją, pridedamą prie sumedžioto gyvūno kūno, ir į ją atsižvelgia.

2 skirsnis

Tikrinimas prieš skerdimą

11 straipsnis

Tikrinimo prieš skerdimą reikalavimai

1. Visi gyvūnai prieš skerdimą tikrinami. Tačiau tikrinimas gali apimti tik tipinio mėginio ėmimą iš kiekvieno pulko ir iš kiekvieno kiškiažvėrių kilmės ūkio.
2. Tikrinimas prieš skerdimą atliekamas per 24 valandas nuo gyvūnų atvykimo į skerdyklą ir likus mažiau kaip 24 valandoms iki skerdimo. Valstybinis veterinarijos gydytojas gali pareikalauti bet kuriuo kitu metu atlikti papildomą tikrinimą prieš skerdimą.
3. Atliekant tikrinimą prieš skerdimą, nustatoma, ar yra požymių, iš kurių matyti, kad:
 - a) gyvūno sveikatai ir gerovei kilo pavojus;

⁽³⁸⁾ 2019 m. balandžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/628 dėl oficialių tam tikrų gyvūnų ir prekių sertifikatų pavyzdžių, kuriuo dėl šių sertifikatų pavyzdžių iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2074/2005 ir Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/759 (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 101)

- b) gyvūnas serga kokia nors liga ar turi anomalijų, dėl kurių jo šviežia mėsa tampa netinkama vartoti žmonėms arba kurios gali neigiamai paveikti gyvūno sveikatą, ypatingą dėmesį skiriant zoonozių ir gyvūnų ligų, dėl kurių Reglamente (ES) 2016/429 nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės, diagnostikai;
 - c) buvo naudojamos draudžiamos arba neleidžiamos naudoti medžiagos, netinkamai naudojami veterinariniai vaistai arba gyvūno organizme yra cheminių medžiagų liekanų ar teršalų.
4. Atliekant tikrinimą prieš skerdimą, tikrinama, ar maisto tvarkymo subjektai vykdo savo pareigą užtikrinti, kad gyvūnų kailis, oda ar vilna būtų švarūs, ir taip išvengti nepriimtinos šviežios mėsos užteršimo skerdžiant rizikos.
5. Valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka visų gyvūnų, kurių skerdimą maisto tvarkymo subjektas ar oficialiai paskirtas padėjėjas galėjo atidėti, kad būtų atliktas išsamesnis tikrinimas prieš skerdimą, klinikinį patikrinimą.
6. Jeigu tikrinimas prieš skerdimą atliekamas kilmės ūkyje pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2019/624 5 straipsnį, skerdykloje esantis valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka tik nustatytos apimties tikrinimą prieš skerdimą.

3 skirsnis

Tikrinimas po skerdimo

12 straipsnis

Tikrinimo po skerdimo reikalavimai

1. Pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IV skirsnio II skyriaus 4 punkte nustatytą nukrypti leidžiančią nuostatą skerdenos ir susiję subproduktai turi būti patikrinti:
- a) nedelsiant po skerdimo arba
 - b) kuo greičiau po jų priėmimo medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėje.
2. Kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad maisto tvarkymo subjektas suteiktų specialias technines priemones ir pakankamai erdvės subproduktams patikrinti.
3. Kompetentingos institucijos:
- a) patikrina visus išorinius, įskaitant skerdenų vidaus ertmių ir subproduktų, paviršius;
 - b) ypatingą dėmesį skiria zoonozių ir gyvūnų ligų, dėl kurių Reglamente (ES) 2016/429 nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės, diagnostikai.
4. Skerdimo linijos greitis ir tikrinimą atliekančių darbuotojų skaičius yra tokie, kad būtų galima tinkamai atlikti tikrinimą.

13 straipsnis

Nukrypti leidžianti nuostata dėl tikrinimo po skerdimo laiko

1. Nukrypdamos nuo 12 straipsnio 1 dalies, jeigu medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėje ar skerdykloje skerdžiant gyvūną arba jį išdarinėjant nėra nei valstybinio veterinarijos gydytojo, nei oficialiai paskirto padėjėjo, kompetentingos institucijos gali leisti tikrinimą po skerdimo atidėti ne ilgiau kaip 24 valandoms po skerdimo arba skerdenos priėmimo medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėje, jeigu:
- a) atitinkami gyvūnai skerdžiami mažo pajėgumo skerdykloje arba jų skerdenos tvarkomos mažo pajėgumo medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėje, kurioje paskerdžiama arba tvarkoma:
 - i) mažiau kaip 1 000 sutartinių ūkinių gyvūnų per metus arba
 - ii) mažiau kaip 150 000 naminių paukščių, kiškiažvėrių ir smulkiųjų laukinių medžiojamųjų gyvūnų per metus;
 - b) įmonėje yra tinkamos patalpos šviežiai mėšai ir subproduktams laikyti, kad būtų galima juos ištirti;
 - c) tikrinimą po skerdimo atlieka valstybinis veterinarijos gydytojas.

2. kompetentingos institucijos gali padidinti 1 dalies a punkto i ir ii papunkčiuose nustatytas ribines vertes, užtikrindama, kad nukrypti leidžianti nuostata būtų taikoma mažiausiose skerdyklose ir medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėse, atitinkančiose mažo pajėgumo skerdyklos arba mažo pajėgumo medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonės apibrėžtį, ir jeigu bendra metinė abiejų šių įmonių gamybos apimtis neviršija 5 % viso valstybėje narėje pagaminamo:

- a) atitinkamos rūšies gyvūnų mėsos kiekio
- b) arba visų kanopinių mėsos kiekio;
- c) visos naminių paukščių mėsos kiekio arba
- d) visos paukštienos ir kiškiažvėrių mėsos kiekio.

Tokiu atveju kompetentingos institucijos apie šios nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą praneša ir įrodymus jai pagrįsti pateikia pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535 ⁽³⁹⁾ nustatytą procedūrą;

3. Taikant 1 dalies a punkto i papunktį, taikomi Reglamento (EB) Nr. 1099/2009 17 straipsnio 6 dalyje nustatyti perskaičiavimo santykiai. Tačiau avių, ožkų ir smulkiųjų elnių (*Cervidae*) šeimos gyvūnų (< 100 kg gyvojo svorio) atveju taikomas 0,05 sutartinio ūkinio gyvūno perskaičiavimo santykis, o kitų stambių medžiojamųjų gyvūnų atveju – 0,2 sutartinio ūkinio gyvūno perskaičiavimo santykis.

14 straipsnis

Papildomi tikrinimo po skerdimo reikalavimai

1. Papildomi tyrimai, pvz., skerdenos dalių ir subproduktų palpacija bei pjūviai ir laboratoriniai tyrimai, atliekami, jeigu reikia:

- a) aiškiai diagnozuoti įtariamą pavojų arba
- b) nustatyti:
 - i) gyvūnų ligą, dėl kurios Reglamente (ES) 2016/429 nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės;
 - ii) cheminių medžiagų liekanas ar teršalus, kaip nurodyta Direktyvoje 96/23/EB ir Sprendime 97/747/EB, ypač:
 - cheminių medžiagų liekanas, kurių koncentracija viršija reglamentuose (ES) Nr. 37/2010 ir (EB) Nr. 396/2005 nustatytas normas;
 - teršalus, kurių kiekiai viršija reglamentuose (EB) Nr. 1881/2006 ir (EB) Nr. 124/2009 nustatytą didžiausią leidžiamąją koncentraciją, arba
 - medžiagų, kurias draudžiama arba kurių neleidžiama naudoti pagal Reglamentą (ES) Nr. 37/2010 arba Direktyvą 96/22/EB, liekanas;
 - iii) ar nesilaikoma Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 3 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų mikrobiologinių kriterijų arba ar yra kitų mikrobiologinių pavojų, dėl kurių šviežia mėsa taptų netinkama vartoti žmonėms;
 - iv) kitus veiksnius, kuriais remiantis turėtų būti paskelbta, kad šviežia mėsa yra netinkama vartoti žmonėms arba jos vartojimas turėtų būti apribotas.

2. Atliekant tikrinimą po skerdimo, būtina imtis atsargumo priemonių siekiant kiek įmanoma sumažinti šviežios mėsos užteršimo riziką atliekant palpaciją, pjaustymą ar pjūvius.

15 straipsnis

Naminių neporanagių, vyresnių nei aštuonių mėnesių galvijų, vyresnių nei penkių savaičių kiaulių ir stambiųjų laukinių medžiojamųjų gyvūnų tikrinimo po skerdimo reikalavimai

1. Be 12 ir 14 straipsniuose nustatytų reikalavimų, taikomi šio straipsnio reikalavimai.

⁽³⁹⁾ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).

2. Valstybinis veterinarijos gydytojas pareikalauja, kad, prieš atliekant tikrinimą po skerdimo, naminių neporanagių, vyresnių nei aštuonių mėnesių galvijų ir vyresnių nei penkių savičių kiaulių skerdenos būtų perpjautos perpus išilgai stuburo.
3. Jeigu būtina, atliekant tikrinimą po skerdimo, valstybinis veterinarijos gydytojas gali pareikalauti išilgai perpjauti bet kurią galvą arba bet kurią skerdeną. Tačiau, siekdamas atsižvelgti į ypatingus maitinimosi įpročius, technologinę pažangą ar specialias sanitarines sąlygas, valstybinis veterinarijos gydytojas gali leisti pateikti naminių neporanagių, vyresnių nei aštuonių mėnesių galvijų ir vyresnių nei penkių savičių kiaulių skerdenas, neperpjautas išilgai stuburo.
4. Mažo pajėgumo skerdyklose ar medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėse, tvarkančiose mažiau nei 1 000 sutartinių ūkinių gyvūnų per metus, valstybinis veterinarijos gydytojas dėl sanitarinių priežasčių gali leisti, prieš atliekant tikrinimą po skerdimo, suaugusių naminių neporanagių, suaugusių galvijų ir suaugusių stambiųjų laukinių medžiojamųjų gyvūnų skerdenas supjaustyti į ketvirčius.

16 straipsnis

Papildomi tikrinimo po skerdimo reikalavimai priverstinio skerdimo atvejais

Jeigu atliekamas priverstinis skerdimas, po skerdimo, prieš pateikiant skerdeną vartoti žmonėms, ji turi būti kuo greičiau patikrinta pagal 12, 13, 14 ir 15 straipsnius.

17 straipsnis

Naminių galvijų, naminių avių ir ožkų, naminių neporanagių ir naminių kiaulių tikrinimo po skerdimo praktinė tvarka

Jeigu tikrinimą po skerdimo atlieka valstybinis veterinarijos gydytojas ar jis atliekamas prižiūrint valstybiniam veterinarijos gydytojui arba, jeigu vietoje esama pakankamų garantijų, valstybinio veterinarijos gydytojo atsakomybe pagal Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnio 2 dalies c punktą ir Deleguotojo reglamento (ES) 2019/624 7 straipsnį, kompetentingos institucijos užtikrina, kad, be 12, 14 ir 15 straipsniuose nustatytų reikalavimų, naminių galvijų, naminių avių ir ožkų, naminių neporanagių ir naminių kiaulių atveju būtų laikomasi ir toliau 18–24 straipsniuose nustatytos praktinės tvarkos.

18 straipsnis

Jauni galvijai

1. Taikant 2 dalyje nustatytas procedūras, po skerdimo tikrinamos toliau nurodytų galvijų skerdenos ir subproduktai:
 - a) jaunesnių nei aštuonių mėnesių galvijų;
 - b) jaunesnių nei 20 mėnesių galvijų, jeigu jie visą savo gyvenimą buvo auginami valstybėje narėje ar valstybės narės regione, kuriame oficialiai nenustatyta tuberkuliozė, kaip apibrėžta Sprendimo 2003/467/EB 1 straipsnyje, neganant jų ganyklose.
2. Tikrinimo po skerdimo procedūros apima bent šių skerdenos dalių vizualinį patikrinimą:
 - a) galvos ir gerklės patikrinimą; taip pat atliekama retrofaringinių limfmazgių (*Lnn. retropharyngiales*) palpacija ir tyrimas, tačiau, siekdamas vykdyti stebėseną, ar šalyje nėra tuberkuliozės, valstybės narės gali nuspręsti atlikti papildomus tyrimus; burnos ir ryklės patikrinimą;
 - b) plaučių, trachėjos ir stemplės patikrinimą; plaučių palpaciją; bronchų bei tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcationes, eparteriales* ir *mediastinales*) palpaciją ir tyrimą;
 - c) širdiplėvės ir širdies patikrinimą;
 - d) diafragmos patikrinimą;
 - e) kepenų ir kepenų bei kasos limfmazgių (*Lnn. portales*) patikrinimą;

- f) virškinamojo trakto, žarnų pasaitų, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių (*Lnn. gastrici mesenterici, craniales ir caudales*) patikrinimą;
- g) blužnies patikrinimą;
- h) inkstų patikrinimą;
- i) krūtinplėvės ir pilvaplėvės patikrinimą;
- j) jaunų gyvūnų bambos srities ir sąnarių patikrinimą.

3. Jeigu iš 24 straipsnyje nurodytų patikrų rezultatų galima spręsti apie galimą pavojų žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba gyvūnų gerovei, valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka šias tikrinimo po skerdimo procedūras, skerdenoje ir subproduktuose atlikdamas pjūvį ir palpaciją:

- a) retrofaringinių limfmazgių (*Lnn. retropharyngiales*) pjūvį; liežuvio palpaciją;
- b) bronchų ir tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcationes, eparteriales ir mediastinales*) pjūvį; išilginį trachėjos ir pagrindinių bronchų atšakų atvėrimą; plaučiai turi būti įpjauti užpakaliniame trečdalyje statmenai jų pagrindinei ašiai; šie pjūviai nereikalingi, jeigu plaučiai netiekiami vartoti žmonėms;
- c) išilginį širdies pjūvį siekiant atverti skilvelius ir perskirti tarpkilvelines pertvaras;
- d) skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių pjūvį;
- e) blužnies palpaciją;
- f) inkstų ir inkstų limfmazgių (*Lnn. renales*) pjūvį;
- g) bambos srities ir sąnarių palpaciją. Bambos sritis įpjaunama, o sąnariai atveriami; būtina iširti sinovinį skystį.

19 straipsnis

Kiti galvijai

1. Atliekant galvijų, išskyrus nurodytuosius 18 straipsnio 1 dalyje, skerdenų ir subproduktų tikrinimą po skerdimo, taikomos šios procedūros:

- a) vizualinis galvos ir gerklės patikrinimas; retrofaringinių limfmazgių (*Lnn. retropharyngiales*) pjūvis ir tyrimas; išorinių kramtomųjų raumenų tyrimas – juose lygiagrečiai su apatiniu žandikauliu padaromi du pjūviai, ir vidinių kramtomųjų raumenų (vidinių sparninių raumenų) tyrimas – jie įpjaunami išilgai vienos plokštumos. Liežuvis atlaisvinamas siekiant atlikti išsamų vizualinį burnos ir ryklės patikrinimą;
- b) vizualinis trachėjos ir stemplės patikrinimas; vizualinis plaučių patikrinimas ir palpacija; bronchų ir tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcationes, eparteriales ir mediastinales*) pjūvis ir tyrimas;
- c) vizualinis širdiplėvės ir širdies patikrinimas, pastarąją įpjaunant išilgai, taip atveriant skilvelius ir perskiriant tarpkilvelines pertvaras;
- d) vizualinis diafragmos patikrinimas;
- e) vizualinis kepenų ir kepenų bei kasos limfmazgių (*Lnn. portales*) patikrinimas;
- f) vizualinis virškinamojo trakto, žarnų pasaitų, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales ir caudales*) patikrinimas; skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių palpacija;
- g) vizualinis blužnies patikrinimas;
- h) vizualinis inkstų patikrinimas;
- i) vizualinis krūtinplėvės ir pilvaplėvės patikrinimas;
- j) vizualinis genitalijų patikrinimas, išskyrus penį, jeigu jis jau buvo pašalintas;
- k) vizualinis tešmens ir jo limfmazgių (*Lnn. supramammarii*) patikrinimas.

2. Jeigu iš 24 straipsnyje nurodytų patikrų rezultatų galima spręsti apie galimą pavojų žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba gyvūnų gerovei, valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka šias tikrinimo po skerdimo procedūras, skerdenoje ir subproduktuose atlikdamas pjūvį ir palpaciją:

- a) viršutinio žandikaulio ir paausinių limfmazgių (Lnn. mandibulares ir parotidei) pjūvį ir tyrimą; liežuvio ir ryklės palpaciją;
- b) bronchų ir tarpuplaučių limfmazgių (Lnn. bifurcationes, eparteriales ir mediastinales) pjūvį; išilginį trachėjos ir pagrindinių bronchų atšakų atvėrimą; plaučiai turi būti įpjauti užpakaliniame trečdalyje statmenai jų pagrindinei ašiai; šie pjūviai nereikalingi, jeigu plaučiai netiekiami vartoti žmonėms;
- c) kepenų ir kepenų bei kasos limfmazgių (Lnn. portales) palpaciją; kepenų skrandinio paviršiaus įpjomą ir pjūvį ties uodeguotosios skilties pagrindu, kad būtų galima ištirti tulžies latakus;
- d) skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių pjūvį;
- e) blužnies palpaciją;
- f) inkstų ir inkstų limfmazgių (Lnn. renales) pjūvį;
- g) karvių tešmens ir jo limfmazgių (Lnn. supramammarii) palpaciją ir pjūvį. Kiekviena tešmens pusė atveriamą ilgu, giliu pjūviu iki pieno sultis išskiriančio sinuso (sinus lactiferes) ir įpjaunami tešmens limfmazgiai, išskyrus tuos atvejus, kai tešmuo netiekiamas vartoti žmonėms.

20 straipsnis

Jaunos naminės avys bei ožkos ir avys, neturinčios prasikalusių nuolatinių kandžių

1. Atliekant prasikalusių nuolatinių kandžių neturinčių arba jaunesnių nei 12 mėnesių avių ir jaunesnių nei šešių mėnesių ožkų skerdenų ir subproduktų tikrinimą po skerdimo, taikomos šios procedūros:

- a) vizualinis galvos, įskaitant gerklę, burną, liežuvį ir paausinius bei retrofaringinius limfmazgius, patikrinimas. Jeigu kompetentingos institucijos gali užtikrinti, kad galva, įskaitant liežuvį ir smegenis, nebus tiekiamas vartoti žmonėms, šie tyrimai nebūtinai;
- b) vizualinis plaučių, trachėjos ir stemplės, taip pat bronchų ir tarpuplaučių limfmazgių (Lnn. bifurcationes, eparteriales ir mediastinales) patikrinimas;
- c) vizualinis širdiplėvės ir širdies patikrinimas;
- d) vizualinis diafragmos patikrinimas;
- e) vizualinis kepenų ir kepenų bei kasos limfmazgių (Lnn. portales) patikrinimas;
- f) vizualinis virškinamojo trakto, žarnų pasaitų, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių (Lnn. gastrici, mesenterici, craniales ir caudales) patikrinimas;
- g) vizualinis blužnies patikrinimas;
- h) vizualinis inkstų patikrinimas;
- i) vizualinis krūtinplėvės ir pilvaplėvės patikrinimas;
- j) vizualinis bambos srities ir sąnarių patikrinimas.

2. Jeigu iš 24 straipsnyje nurodytų patikrų rezultatų galima spręsti apie galimą pavojų žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba gyvūnų gerovei, valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka šias tikrinimo po skerdimo procedūras, skerdenoje ir subproduktuose atlikdamas pjūvį ir palpaciją:

- a) gerklės, burnos, liežuvio ir paausinių limfmazgių palpaciją. Išskyrus atvejus, kai gyvūnų sveikatos taisyklėse nustatyta kitaip, jeigu kompetentingos institucijos gali užtikrinti, kad galva, įskaitant liežuvį ir smegenis, nebus tiekiamas vartoti žmonėms, šie tyrimai yra nebūtinai;
- b) plaučių palpaciją; plaučių, trachėjos, stemplės, bronchų ir tarpuplaučių limfmazgių pjūvį;

- c) širdies pjūvį;
- d) kepenų ir jų limfmazgių palpaciją; kepenų skrandinio paviršiaus pjūvį siekiant ištirti tulžies latakus;
- e) blužnies palpaciją;
- f) inkstų ir inkstų limfmazgių (*Lnn. renales*) pjūvį;
- g) bambos srities ir sąnarių palpaciją; bambos sritis įpjaunama, o sąnariai atveriami; ištiriamas sinovinis skystis.

21 straipsnis

Kitos naminės avys ir ožkos

1. Atliekant avių, kurioms yra prasikalęs nuolatinis kandis arba kurios yra vyresnės nei 12 mėnesių, ir vyresnių nei šešių mėnesių ožkų skerdenų ir subproduktų tikrinimą po skerdimo, taikomos šios procedūros:

- a) vizualinis galvos, įskaitant gerklę, burną, liežuvį ir paausinius limfmazgius, patikrinimas ir retrofaringinių limfmazgių palpacija. Jeigu kompetentingos institucijos gali užtikrinti, kad galva, įskaitant liežuvį ir smegenis, nebus tiekiami vartoti žmonėms, šie tyrimai nebūtini;
- b) vizualinis plaučių, trachėjos ir stemplės patikrinimas; plaučių, bronchų bei tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcations, eparteriales ir mediastinales*) palpacija;
- c) vizualinis širdiplėvės ir širdies patikrinimas;
- d) vizualinis diafragmos patikrinimas;
- e) vizualinis kepenų ir kepenų bei kasos limfmazgių (*Lnn. portales*) patikrinimas; kepenų ir jų limfmazgių palpacija; kepenų skrandinio paviršiaus pjūvis siekiant ištirti tulžies latakus;
- f) vizualinis virškinamojo trakto, žarnų pasaitų, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales ir caudales*) patikrinimas;
- g) vizualinis blužnies patikrinimas;
- h) vizualinis inkstų patikrinimas;
- i) vizualinis krūtinplėvės ir pilvaplėvės patikrinimas;
- j) vizualinis genitalijų patikrinimas, išskyrus penį, jeigu jis jau buvo pašalintas;
- k) vizualinis tešmens ir jo limfmazgių patikrinimas.

2. Jeigu iš 24 straipsnyje nurodytų patikrų rezultatų galima spręsti apie galimą pavojų žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba gyvūnų gerovei, valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka šias tikrinimo po skerdimo procedūras, skerdenoje ir subproduktuose atlikdamas pjūvį ir palpaciją:

- a) gerklės, burnos, liežuvio ir paausinių limfmazgių palpaciją. Išskyrus atvejus, kai gyvūnų sveikatos taisyklėse nustatyta kitaip, jeigu kompetentingos institucijos gali užtikrinti, kad galva, įskaitant liežuvį ir smegenis, nebus tiekiami vartoti žmonėms, šie tyrimai yra nebūtini;
- b) plaučių, trachėjos, stemplės ir bronchų bei tarpuplaučių limfmazgių pjūvį;
- c) širdies pjūvį;
- d) blužnies palpaciją;
- e) inkstų ir inkstų limfmazgių (*Lnn. renales*) pjūvį.

22 straipsnis

Naminiai neporanagiai

1. Atliekant naminių neporanagių skerdenų ir subproduktų tikrinimą po skerdimo, taikomos šios procedūros:

- a) vizualinis galvos ir, atlaisvinus liežuvį, gerklės patikrinimas; liežuvį atlaisvinamas siekiant atlikti išsamų vizualinį burnos ir ryklės patikrinimą ir pats turi būti vizualiai patikrintas;

- b) vizualinis plaučių, trachėjos ir stemplės, taip pat bronchų ir tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcationes, eparteriales ir mediastinales*) patikrinimas;
 - c) vizualinis širdiplėvės ir širdies patikrinimas;
 - d) vizualinis diafragmos patikrinimas;
 - e) vizualinis kepenų ir kepenų bei kasos limfmazgių (*Lnn. portales*) patikrinimas;
 - f) vizualinis virškinamojo trakto, žarnų pasaitų, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales ir caudales*) patikrinimas;
 - g) vizualinis blužnies patikrinimas;
 - h) vizualinis inkstų patikrinimas;
 - i) vizualinis krūtinplėvės ir pilvaplėvės patikrinimas;
 - j) vizualinis eržilų genitalijų, išskyrus penį, jeigu jis jau buvo pašalintas, ir kumelių genitalijų patikrinimas;
 - k) vizualinis tešmens ir jo limfmazgių (*Lnn. supramammarii*) patikrinimas;
 - l) vizualinis jaunų gyvūnų bambos srities ir sąnarių patikrinimas;
 - m) širmų arklių atveju – raumenų ir pečių limfmazgių (*Lnn. subrhomboidei*) po mentikaulio kremzle, atlaisvinus vieno peties raiščius, tyrimas siekiant išsiaiškinti, ar jie neserga melanizmu ir melanoma. Inkstai atveriami.
2. Jeigu iš 24 straipsnyje nurodytų patikrų rezultatų galima spręsti apie galimą pavojų žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba gyvūnų gerovei, valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka šias tikrinimo po skerdimo procedūras, skerdenoje ir subproduktuose atlikdamas pjūvį ir palpaciją:
- a) viršutinio žandikaulio, retrofaringinių ir paausinių limfmazgių (*Lnn. retropharyngiales, mandibulares ir parotidei*) palpaciją ir pjūvį; liežuvio palpaciją;
 - b) plaučių palpaciją; bronchų ir tarpuplaučių limfmazgių palpaciją ir pjūvį. Trachėja ir pagrindinės bronchų atšakos atveriamos išilgai, o plaučiai įpjaujami užpakaliniame trečdalyje statmenai jų pagrindinei ašiai; šie pjūviai nereikalingi, jeigu plaučiai netiekiami vartoti žmonėms;
 - c) išilginį širdies pjūvį, siekiant atverti skilvelius ir perskirti tarpkilvelines pertvaras;
 - d) kepenų ir kepenų bei kasos limfmazgių (*Lnn. portales*) palpaciją ir pjūvį;
 - e) skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių pjūvį;
 - f) blužnies palpaciją;
 - g) inkstų palpaciją ir inkstų bei inkstų limfmazgių (*Lnn. renales*) pjūvį;
 - h) tešmens limfmazgių pjūvį;
 - i) jaunų gyvūnų bambos srities ir sąnarių palpaciją. Kilus abejonių, bambos sritis įpjauinama, o sąnariai atveriami. Būtina ištirti sinovinį skystį;
 - j) širmų arklių atveju – pjūvį per visą inkstą.

23 straipsnis

Naminės kiaulės

1. Atliekant naminių kiaulių skerdenų ir subproduktų tikrinimą po skerdimo, taikomos šios procedūros:
 - a) vizualinis galvos ir gerklės patikrinimas;
 - b) vizualinis burnos, ryklės ir liežuvio patikrinimas;
 - c) vizualinis plaučių, trachėjos ir stemplės patikrinimas;
 - d) vizualinis širdiplėvės ir širdies patikrinimas;

- e) vizualinis diafragmos patikrinimas;
- f) vizualinis kepenų ir kepenų bei kasos limfmazgių (*Lnn. portales*) patikrinimas; vizualinis virškinamojo trakto, žarnų pasaitų, skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales* ir *caudales*) patikrinimas;
- g) vizualinis blužnies patikrinimas; vizualinis inkstų patikrinimas; vizualinis krūtinplėvės ir pilvaplėvės patikrinimas;
- h) vizualinis genitalijų patikrinimas, išskyrus penį, jeigu jis jau buvo pašalintas;
- i) vizualinis tešmens ir jo limfmazgių (*Lnn. supramammarii*) patikrinimas;
- j) vizualinis jaunų gyvūnų bambos srities ir sąnarių patikrinimas.

2. Jeigu iš 24 straipsnyje nurodytų patikrų rezultatų galima spręsti apie galimą pavojų žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba gyvūnų gerovei, valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka šias tikrinimo po skerdimą procedūras, skerdenoje ir subproduktuose atlikdamas pjūvį ir palpaciją:

- a) viršutinio žandikaulio limfmazgių (*Lnn. mandibulares*) pjūvį ir tyrimą;
- b) plaučių, bronchų bei tarpuplaučių limfmazgių (*Lnn. bifurcationes, eparteriales* ir *mediastinales*) palpaciją. Trachėja ir pagrindinės bronchų atšakos atveriamos išilgai, o plaučiai įpjunami užpakaliniame trečdalyje statmenai jų pagrindinei ašiai; tie pjūviai nereikalingi, jeigu plaučiai netiekiami vartoti žmonėms;
- c) išilginį širdies pjūvį, siekiant atverti skilvelius ir perskirti tarpkilvelines pertvaras;
- d) kepenų ir jų limfmazgių palpaciją;
- e) skrandžio ir žarnų pasaitų limfmazgių palpaciją ir prireikus pjūvį;
- f) blužnies palpaciją;
- g) inkstų ir inkstų limfmazgių (*Lnn. renales*) pjūvį;
- h) tešmens limfmazgių pjūvį;
- i) jaunų gyvūnų bambos srities ir sąnarių palpaciją ir prireikus pjūvį bambos srityje ir sąnarių atvėrimą.

24 straipsnis

Patikrų rezultatai, iš kurių galima spręsti apie galimą naminių galvijų, naminių avių ir ožkų, naminių neporanagių ir naminių kiaulių keliamą pavojų žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba gyvūnų gerovei

Valstybinis veterinarijos gydytojas taiko papildomas tikrinimo po skerdimą procedūras, nurodytas 18 straipsnio 3 dalyje, 19 straipsnio 2 dalyje, 20 straipsnio 2 dalyje, 21 straipsnio 2 dalyje, 22 straipsnio 2 dalyje ir 23 straipsnio 2 dalyje, skerdenoje ir subproduktuose atlikdamas pjūvį ir palpaciją, jeigu, jo nuomone, iš vienos iš toliau nurodytų patikrų rezultatų galima spręsti apie galimą pavojų žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai arba gyvūnų gerovei:

- a) pagal 9 ir 10 straipsnį atliktas dokumentų tikrinimas ir tokio dokumentų tikrinimo analizė;
- b) pagal 11 straipsnį atlikto tikrinimo prieš skerdimą išvados;
- c) pagal 38 straipsnį atlikto vertinimo, ar laikomasi gyvūnų gerovės taisyklių, rezultatai;
- d) pagal šio reglamento 12–24 straipsnius atlikto tikrinimo po skerdimą išvados;
- e) papildomi epidemiologiniai duomenys ar kiti duomenys, gauti iš gyvūnų kilmės ūkio.

25 straipsnis

Naminių paukščių tikrinimo po skerdimą praktinė tvarka

1. Visiems naminiams paukščiams taikomas tikrinimas po skerdimą, kurį pagal Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnio 3 dalį gali padėti atlikti skerdyklos darbuotojai. Valstybinis veterinarijos gydytojas arba oficialiai paskirtas padėjėjas pagal to reglamento 18 straipsnio 2 dalies c punktą asmeniškai atlieka šias užduotis:

- a) kasdienį iš kiekvieno pulko paimtų tipinių mėginių vidaus organų ir kūno ertmių patikrinimą;

- b) išsamų atsitiktinės atrankos būdu iš kiekvieno pulko atrinktų paukščių dalių ar visų paukščių, paskelbtų netinkamais vartoti žmonėms, mėginių patikrinimą, atlikus tikrinimą po skerdimo;
- c) bet kokius kitus tyrimus, jeigu yra priežasčių įtarti, kad konkrečių paukščių mėsa galėtų būti netinkama vartoti žmonėms.
2. Nukrypdamos nuo 1 dalies, kompetentingos institucijos gali nuspręsti, kad po skerdimo bus tikrinami tik iš kiekvieno pulko atrinkti tipiniai paukščių mėginiai, jeigu:
- a) maisto tvarkymo subjektai yra įdiegę valstybinio veterinarijos gydytojo patvirtintą sistemą, pagal kurią galima nustatyti ir atskirti anomalijų turinčius, užterštus arba defektų turinčius paukščius;
- b) yra žinoma, kad praeityje skerdykla visada laikėsi šių reikalavimų:
- i) bendrų ir konkrečių reikalavimų pagal Reglamento (EB) Nr. 852/2004 4 straipsnį, įskaitant Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 I priedo 1.28 ir 2.1.5 punktams taikomų mikrobiologinių kriterijų;
- ii) procedūrų, pagrįstų Reglamento (EB) Nr. 852/2004 5 straipsnyje nustatytais RVASVT principais, ir
- iii) konkrečių higienos taisyklių pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 5 straipsnį ir III priedo II skirsnį;
- c) atlikus tikrinimą prieš skerdimą, nebuvo nustatyta anomalijų, iš kurių galima spręsti apie didelį pavojų žmonių ar gyvūnų sveikatai, ir atlikus maisto grandinės informacijos tikrinimą, nebuvo nustatyta neatitiktųjų reikalavimams, iš kurių galima spręsti, kad reikia imtis 40–44 straipsniuose nustatytų priemonių.
3. Kai naminiai paukščiai auginami kepenėlių pašeto (pranc. *foie gras*) gamybai arba naminiai paukščiai, kurių išdarinėjimas buvo atidėtas, buvo paskersti kilmės ūkyje pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo II skirsnio VI skyriaus 8 ir 9 punktus, tikrinimas po skerdimo atliekamas mėsos išpjauستymo įmonėje, į kurią tokios skerdenos atvežamos tiesiogiai iš kilmės ūkio.

26 straipsnis

Ūkiuose auginamų kiškiažvėrių tikrinimo po skerdimo praktinė tvarka

25 straipsnyje nustatyta paukščių tikrinimo po skerdimo praktinė tvarka taikoma ūkiuose auginamiems kiškiažvėriams. Vienam pulkui taikytinos 25 straipsnio nuostatos taikomos ūkiuose auginamiems kiškiažvėriams iš vieno kilmės ūkio, paskerstiems tą pačią dieną.

27 straipsnis

Ūkiuose auginamų medžiojamųjų gyvūnų tikrinimo po skerdimo praktinė tvarka

1. Ūkiuose auginamiems medžiojamiesiems gyvūnams taikomos šios tikrinimo po skerdimo procedūros:
- a) smulkiesiems (< 100 kg) elninių (Cervidae) šeimos gyvūnams – 21 straipsnyje nustatytos avių tikrinimo po skerdimo procedūros, tačiau šiauriniams elniams taikomos 20 straipsnyje nustatytos avių tikrinimo po skerdimo procedūros, o jų liežuvis gali būti skirtas vartoti žmonėms neatlikus galvos patikrinimo;
- b) medžiojamiesiems kiaulinių (Suidae) šeimos gyvūnams – 23 straipsnyje nustatytos naminių kiaulių tikrinimo po skerdimo procedūros;
- c) stambiesiems medžiojamiesiems elninių šeimos gyvūnams ir kitiems stambiesiems medžiojamiesiems gyvūnams, kuriems netaikomas a punktas, ir stambiesiems medžiojamiesiems kiaulinių šeimos gyvūnams, kuriems netaikomas b punktas, – 19 straipsnyje nustatytos galvijų tikrinimo po skerdimo procedūros;
- d) beketeriams (Ratitae) paukščiams – 25 straipsnio 1 dalyje nustatytos naminių paukščių tikrinimo po skerdimo procedūros.
2. Jeigu gyvūnai buvo paskersti ne skerdykloje, skerdykloje esantis valstybinis veterinarijos gydytojas patikrina sertifikatą.

28 straipsnis

Laukinių medžiojamųjų gyvūnų tikrinimo po skerdimo praktinė tvarka

1. Valstybinis veterinarijos gydytojas patikrina, ar prie stambiųjų laukinių medžiojamųjų gyvūnų, kurių oda nėra nulupta, siuntos, gabenamos į medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonę iš kitos valstybės narės teritorijos, pridedamas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 636/2014 priede pateiktą sertifikato pavyzdį atitinkantis veterinarijos sertifikatas arba deklaracija (-os) pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IV skirsnio II skyriaus 8 punkto b papunktį. Valstybinis veterinarijos gydytojas atsižvelgia į to sertifikato arba deklaracijos (-ų) turinį.
2. Atlikdamas tikrinimą po skerdimo, valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka:
 - a) vizualinį skerdenos, jos ertmių ir tam tikrais atvejais organų patikrinimą, siekdamas:
 - i) nustatyti bet kokias ne dėl medžioklės atsiradusias anomalijas. Šiuo tikslu diagnozė gali būti pagrįsta bet kokia informacija apie gyvūno elgesį prieš jį sumedžiojant, kurią pateikė kvalifikuotas asmuo;
 - ii) patikrinti, ar mirtis galėjo įvykti dėl kitų priežasčių, o ne dėl medžioklės;
 - b) juslinių anomalijų ištyrimą;
 - c) tam tikrais atvejais – organų palpaciją ir pjūvius;
 - d) atrinktų liekanų, nesusijusių su medžiokle, įskaitant aplinkos teršalų, mėginių analizę, jeigu yra rimtų priežasčių įtarti liekanų ar teršalų buvimą. Jeigu, remiantis tokiais įtarimais, atliekamas išsamesnis patikrinimas, prieš įvertindamas visus konkrečioje medžioklėje užmuštus laukinius gyvūnus ar jų dalis, kurioms, kaip įtariama, būdingos tos pačios anomalijos, veterinarijos gydytojas palaukia, kol bus baigtas šis patikrinimas;
 - e) požymių, liudijančių, kad mėsa kelia pavojų sveikatai, ištyrimą, įskaitant šiuos požymius:
 - i) gyvų gyvūnų neįprastą elgesį ar neramią bendrą būklę, apie kurią pranešė medžiotojas;
 - ii) bendrai paplitusius auglius ar abscesus, aptinkamus įvairiuose vidaus organuose ir raumenyse;
 - iii) artritą, orchitą, patologinius pakitimus kepenyse ir blužnyje, žarnyno ar bambos srities uždegimą;
 - iv) svetimkūnius, atsiradusius kūno ertmėse, skrandyje, žarnyne ar šlapime ne dėl medžioklės proceso, jeigu krūtinplėvė ar pilvaplėvė yra išblukusios (likus atitinkamiems vidaus organams);
 - v) parazitus;
 - vi) didelio kiekio dujų susikaupimą virškinamajame trakte, jeigu vidaus organai yra išblukę (likus atitinkamiems vidaus organams);
 - vii) reikšmingas raumenų audinio ar organų spalvos, konsistencijos arba kvapo anomalijas;
 - viii) senus atvirus kaulų lūžius;
 - ix) išsekimą ir (arba) bendrą ar lokalią edemą;
 - x) neseniai įvykusią krūtinplėvės ar pilvaplėvės adheziją;
 - xi) kitus aiškius, reikšmingus pakitimus, pavyzdžiui, puvimą.
3. Jeigu to reikalauja valstybinis veterinarijos gydytojas, stuburas ir galva perskiriami išilgai.
4. Jeigu smulkieji laukiniai medžiojamieji gyvūnai nebuvo išdarinėti iškart po sumedžiojimo, valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka tipinių iš ten pat sumedžiotų gyvūnų atrinktų mėginių tikrinimą po skerdimo. Jeigu, atliekant tikrinimą, diagnozuojama žmogui perduodama liga ar nustatomas kuris nors iš 2 dalies e punkte nurodytų požymių, valstybinis veterinarijos gydytojas atlieka papildomus visos partijos patikrinimus, siekdamas nustatyti, ar skerdenos turi būti paskelbtos netinkamomis vartoti žmonėms, ar kiekviena skerdena turėtų būti patikrinta atskirai.
5. Siekdamas nustatyti galutinę diagnozę, valstybinis veterinarijos gydytojas gali atlikti kitus pjūvius ir patikrinti atitinkamas gyvūno dalis. Jeigu vertinimo negalima atlikti laikantis 2 dalyje nustatytos praktinės tvarkos, papildomi tyrimai atliekami laboratorijoje.

6. Be 45 straipsnyje pateiktų atvejų, mėsa, turinti, kaip nustatyta atlikus tikrinimą po skerdimo, 2 dalies e punkte nurodytų požymių, paskelbiama netinkama vartoti žmonėms.

4 skirsnis

Oficiali konkrečių pavojų kontrolė ir laboratoriniai tyrimai

29 straipsnis

Oficialios užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų (USE) kontrolės praktinė tvarka

1. Valstybinis veterinarijos gydytojas ne tik laikosi Reglamento (EB) Nr. 999/2001 oficialios USE kontrolės reikalavimų, bet ir pagal to reglamento 8 straipsnio 1 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 12 straipsnyje nustatytas šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo taisykles patikrina, kaip pašalintos, atskirtos ir tam tikrais atvejais paženklintos nurodytos pavojingos medžiagos.
2. Valstybinis veterinarijos gydytojas užtikrina, kad maisto tvarkymo subjektas imtųsi visų būtinų priemonių siekdamas išvengti mėsos užteršimo nurodytomis pavojingomis medžiagomis skerdžiant, taip pat apsvaiginant. Tai apima ir nurodytų pavojingų medžiagų šalinimą.

30 straipsnis

Oficialios cisticerkozės kontrolės atliekant naminių galvijų ir kiaulinių šeimos gyvūnų tikrinimą po skerdimo praktinė tvarka

1. 18, 19 ir 23 straipsniuose aprašytos tikrinimo po skerdimo procedūros atitinka būtiniausias cisticerkozės tyrimui, atliekamam galvijams ir kiaulinių šeimos gyvūnams (naminėms kiaulėms, ūkiuose auginamiems medžiojamiesiems gyvūnams ir laukiniams medžiojamiesiems gyvūnams), keliamus reikalavimus. 19 straipsnyje nurodytų galvijų atveju kompetentingos institucijos gali nuspręsti, kad kramtomųjų raumenų pjūvis atliekant tikrinimą po skerdimo yra neprivalomas, jeigu:
 - a) atliekamas specialus serologinis tyrimas;
 - b) gyvūnai buvo išauginti kilmės ūkyje, kuris oficialiai paskelbtas nesantis cisticerkozės židiniu, arba
 - c) remiantis pagal Direktyvos 2003/99/EB 9 straipsnio 1 dalį pateiktų ataskaitų duomenimis, 95 % tikslumu įrodyta, kad paplitimas pirminėje populiacijoje arba tinkamai apibrėžtoje subpopuliacijoje yra mažesnis už vieną iš milijono arba kad cisticerkozė nenustatyta nė vienam per pastaruosius penkerius metus (arba per dvejus metus, jeigu tai pagrįsta ir patvirtinta kompetentingų institucijų atlikta rizikos analize) paskerstam gyvūnui.
2. Cisticerkoze apkrėsta mėsa paskelbiama netinkama vartoti žmonėms. Tačiau, jeigu gyvūnas yra ne visas apkrėstas cisticerkoze, neapkrėstos dalys gali būti paskelbtos tinkamomis vartoti žmonėms po jų apdorojimo šaltomis sąlygomis.

31 straipsnis

Oficialios trichinelijų kontrolės atliekant tikrinimą po skerdimo praktinė tvarka

1. Kiaulinių šeimos gyvūnų, neporanagių ir kitų rūšių trichinelėms neatsparių gyvūnų skerdenos pagal Reglamentą (ES) 2015/1375 ištiriamos siekiant nustatyti, ar jose yra trichinelijų, išskyrus atvejus, kai taikoma viena iš to reglamento 3 straipsnyje nustatytų nukrypti leidžiančių nuostatų.
2. Trichinelėmis apkrėsta mėsa paskelbiama netinkama vartoti žmonėms.

32 straipsnis

Oficialios įnosių kontrolės atliekant neporanagių tikrinimą po skerdimo praktinė tvarka

1. Šviežia neporanagių mėsa rinkai pateikiama tik tada, jeigu ji gauta iš neporanagių gyvūnų, bent 90 dienų iki paskerdimo dienos laikytų valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje ar jos regione, iš kurių leidžiama į Sąjungą įvežti neporanagius.

2. Jeigu neporanagai yra kilę iš valstybės narės ar trečiosios šalies ar jos regiono, neatitinkančių Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos nustatytų įnosėmis neužkrėstos šalies kriterijų, siekiant nustatyti, ar jie neturi įnosių, atliekamas išsamus trachėjos, gerklų, nosies ertmių ir sinusų bei jų išsišakojimų tyrimas, perskeliant galvą per vidurinę plokštumą ir išpjaunant nosies pertvarą.
3. Neporanagių mėsa, kurioje buvo aptikta įnosių, paskelbiama netinkama vartoti žmonėms.

33 straipsnis

Oficialios tuberkuliozės kontrolės atliekant tikrinimą po skerdimo praktinė tvarka

1. Jeigu gyvūnai pozityviai ar nevienareikšmiškai reaguoja į tuberkuliną arba yra kitų priežasčių įtarti ligą, jie skerdziami atskirai nuo kitų gyvūnų, imantis visų atsargumo priemonių ir siekiant išvengti kitų skerdenų, skerdimo linijos ir skerdykloje esančių darbuotojų užkrėtimo.
2. Visa gyvūnų mėsa, kurią tikrinant po skerdimo įvairiuose organuose arba ne vienoje skerdenos vietoje nustatytos lokalizuotos vietos, panašios į tuberkuliozės pažeistas vietas, paskelbiama netinkama vartoti žmonėms. Tačiau jeigu tuberkuliozės pažeista vieta nustatyta tik vieno organo limfmazgyje ar skerdenos dalyje, netinkamais vartoti žmonėms paskelbiamas tik tas pažeistas organas arba ta skerdenos dalis ir susiję limfmazgiai.

34 straipsnis

Oficialios bruceliozės kontrolės atliekant tikrinimą po skerdimo praktinė tvarka

1. Jeigu gyvūnai pozityviai ar nevienareikšmiškai reaguoja į bruceliozės tyrimą arba yra kitų priežasčių įtarti infekciją, jie skerdziami atskirai nuo kitų gyvūnų, imantis visų atsargumo priemonių ir siekiant išvengti kitų skerdenų, skerdimo linijos ir skerdykloje esančių darbuotojų užkrėtimo.
2. Gyvūnų mėsa, kurią tikrinant po skerdimo nustatytos ūmios bruceliozės pažeistos vietos, paskelbiama netinkama vartoti žmonėms. Jeigu gyvūnai pozityviai ar nevienareikšmiškai reaguoja į bruceliozės tyrimą, tešmuo, genitalijų traktas ir kraujas paskelbiami netinkamais vartoti žmonėms, net jeigu tokia pažeista vieta nebuvo aptikta.

35 straipsnis

Oficialios salmonelių kontrolės praktinė tvarka

1. Kompetentingos institucijos patikrina, ar maisto tvarkymo subjektai tinkamai įgyvendina Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 I priedo 2 skyriaus 2.1.3, 2.1.4 ir 2.1.5 punktus, taikydama vieną ar daugiau iš šių priemonių:
 - a) oficialiai imdama mėginius tuo pačiu metodu ir iš tos pačios zonos kaip ir maisto tvarkymo subjektai. Kasmet kiekvienoje skerdykloje paimami bent 49 atsitiktiniai mėginiai⁽⁴⁰⁾. Šis mėginių skaičius gali būti mažesnis mažose skerdyklose, atsižvelgiant į rizikos vertinimą;
 - b) rinkdama visą informaciją apie visų paimtų mėginių ir salmonelėmis- užkrėstų mėginių, kuriuos pagal Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 5 straipsnį ima maisto tvarkymo subjektai, skaičių pagal to reglamento I priedo 2 skyriaus 2.1.3, 2.1.4 ir 2.1.5 punktus;
 - c) rinkdama visą informaciją apie visų paimtų mėginių ir salmonelėmis- užkrėstų mėginių, paimtų laikantis nacionalinės kontrolės programų, vykdomų valstybėse narėse arba valstybių narių regionuose, kuriems pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 8 straipsnį patvirtintos specialios garantijos dėl atrajotojų mėsos, arklienos, kiaulienos ir paukštienos gamybos, skaičių.
2. Jeigu maisto tvarkymo subjektas kelis kartus neįvykdo gamybos proceso higienos reikalavimo, kompetentingos institucijos pareikalauja, kad jis pateiktų veiksmų planą, ir griežtai stebi, kaip jis įgyvendinamas.

⁽⁴⁰⁾ Jeigu patikrinus visus mėginius gaunamas neigiamas rezultatas, nurodoma 95 % tikimybė, kad paplitimas neviršija 6 %.

3. Apie visų paimtų mėginių skaičių ir salmonelėmis- užkrėstų mėginių skaičių, pranešama pagal Direktyvos 2003/99/EB 9 straipsnio 1 dalį.

36 straipsnis

Oficialios kampilobakterijų kontrolės praktinė tvarka

1. Kompetentingos institucijos patikrina, ar maisto tvarkymo subjektai tinkamai įgyvendina Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 I priedo 2 skyriaus 2.1.9 punktą (su kampilobakterijomis broilerių skerdenose susijęs proceso higienos kriterijus), taikydamos šias priemones:

- a) oficialiai imdama mėginius tuo pačiu metodu ir iš tos pačios zonos kaip ir maisto tvarkymo subjektai. Kasmė kiekvienoje skerdykloje paimami bent 49 atsitiktiniai mėginiai. Šis mėginių skaičius gali būti mažesnis mažose skerdyklose, atsižvelgiant į rizikos vertinimą, arba
- b) rinkdama visą informaciją apie visų paimtų mėginių ir kampilobakterijomis užkrėstų mėginių su daugiau kaip 1 000 ksv/g, kuriuos pagal Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 5 straipsnį ima maisto tvarkymo subjektai, skaičių pagal to reglamento I priedo 2 skyriaus 2.1.9 punktą.

2. Jeigu maisto tvarkymo subjektas kelis kartus neįvykdo gamybos proceso higienos reikalavimo, kompetentingos institucijos pareikalauja, kad jis pateiktų veiksmų planą, ir griežtai stebi, kaip jis įgyvendinamas.

3. Apie visų paimtų mėginių skaičių ir kampilobakterijomis užkrėstų mėginių, kuriuose yra daugiau kaip 1 000 ksv/g, skaičių, pranešama pagal 1 dalies a ir b punktus, kai šie taikomi, paimtus mėginius, pranešama pagal Direktyvos 2003/99/EB 9 straipsnio 1 dalį.

37 straipsnis

Su laboratoriniais tyrimais susiję konkretūs reikalavimai

1. Atlikdamas laboratorinius tyrimus pagal Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnio 2 dalies d punkto ii ir iv papunkčius, valstybinis veterinarijos gydytojas užtikrina, kad, imant mėginius, jie būtų tinkamai identifikuoti, sutvarkyti ir nusiųsti atitinkamai laboratorijai:

- a) vykdant zoonozijų ir zoonozės sukėlėjų stebėseną ir kontrolę;
- b) įgyvendinant metinę USE stebėsenos programą pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 6 straipsnį;
- c) siekiant nustatyti draudžiamas arba neleidžiamas naudoti veikliąsias medžiagas ar preparatus ir vykdyti reglamentuojamų veikliųjų medžiagų, pesticidų, pašarų priedų ir teršalų, kurių kiekiai viršija Sąjungoje taikytinas didžiausias leidžiamąsias koncentracijas, kontrolę, visų pirma atsižvelgiant į nacionalinius liekanų ar medžiagų aptikimo planus, nurodytus Reglamento (ES) 2017/625 110 straipsnio 2 dalyje ir Tarybos direktyvos 96/23/EB 5 straipsnyje;
- d) siekiant nustatyti gyvūnų ligas, dėl kurių Reglamente (ES) 2016/429 nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės.

2. Valstybinis veterinarijos gydytojas užtikrina, kad pranešus būtų atliekami papildomi laboratoriniai tyrimai, kurie yra būtini vykdant Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnio 2 dalyje nustatytas pareigas.

5 skirsnis

Oficiali gyvūnų gerovės kontrolė

38 straipsnis

Oficiali vežamų ir skerdziamų gyvūnų gerovės kontrolė

Valstybinis veterinarijos gydytojas patikrina, ar laikomasi gyvūnų apsaugos juos vežant taisyklių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1/2005 bei gyvūnų apsaugos juos skerdziant taisyklių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1099/2009 ir nacionalinių gyvūnų gerovės taisyklių.

III SKYRIUS

Pranešimas apie tikrinimo rezultatus ir priemonės, kurių kompetentingos institucijos turi imtis konkrečiais šviežiais mėšais taikomų ir gyvūnų gerovės reikalavimų nesilaikymo atvejais

39 straipsnis

Priemonės, susijusios su pranešimu apie oficialios kontrolės rezultatus

1. Valstybinis veterinarijos gydytojas registruoja ir įvertina pagal 7–38 straipsnius atliktos oficialios kontrolės rezultatus.
2. Jeigu, atliekant tikrinimą, nustatoma kokia nors liga ar sveikatos būklė, galinti pakenkti žmonių ar gyvūnų sveikatai ar sukelti pavojų gyvūnų gerovei, valstybinis veterinarijos gydytojas imasi šių veiksmų:
 - a) valstybinis veterinarijos gydytojas informuoja skerdyklą eksploatuojantį subjektą;
 - b) jeigu šioje dalyje nurodyta problema kilo pirminės gamybos etape ir yra susijusi su žmonių sveikata, gyvūnų sveikata, gyvūnų gerove arba veterinarinių vaistų, neleidžiamų naudoti ar draudžiamų medžiagų, pesticidų liekanomis, pašarų priedais ar teršalais, valstybinis veterinarijos gydytojas apie tai praneša:
 - i) kilmės ūkyje besilankančiam veterinarijos gydytojui;
 - ii) valstybiniam veterinarijos gydytojui, atlikusiam tikrinimą prieš skerdimą kilmės ūkyje, jeigu šis skiriasi nuo i papunktyje nurodyto valstybinio veterinarijos gydytojo;
 - iii) maisto tvarkymo subjektui, atsakingam už kilmės ūkį (jeigu tokia informacija nepakenks tolesniems procesiniams veiksams), ir
 - iv) kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už kilmės ūkio ar medžioklės ploto priežiūrą;
 - c) jeigu atitinkami gyvūnai buvo išauginti kitoje šalyje, valstybinis veterinarijos gydytojas užtikrina, kad būtų informuotos tos šalies kompetentingos institucijos.
3. Oficialios kontrolės rezultatus kompetentingos institucijos įtraukia į atitinkamas duomenų bazes, bent jau tais atvejais, kai rinkti tokią informaciją reikalaujama pagal Direktyvos 2003/99/EB 4 straipsnį, Tarybos direktyvos 64/432/EEB ⁽⁴¹⁾ 8 straipsnį ir Direktyvos 2007/43/EB III priedą.
4. Jeigu valstybinis veterinarijos gydytojas, atlikdamas tikrinimą prieš skerdimą ar po skerdimo arba vykdydamas kitą oficialios kontrolės veiklą, įtaria gyvūnų ligą, dėl kurios Reglamente (ES) 2016/429 nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės, jis nedelsdamas apie tai praneša kompetentingoms institucijoms. Valstybinis veterinarijos gydytojas ir kompetentingos institucijos savo atitinkamose kompetencijos srityse imasi visų būtinų veiksmų ir atsargumo priemonių, kad užkirstų kelią ligos sukėlojo plitimui.
5. Valstybinis veterinarijos gydytojas, pranešdamas apie atitinkamus tikrinimo prieš skerdimą ir po skerdimo rezultatus kilmės ūkiui, kuriame gyvūnai buvo auginami prieš paskerdžiant, gali naudotis I priede pateikta dokumento forma.
6. Jeigu gyvūnai buvo laikomi kitoje valstybėje narėje esančiame kilmės ūkyje, valstybės narės, kurioje jie buvo paskersti, kompetentingos institucijos apie atitinkamus tikrinimo prieš skerdimą ir po skerdimo rezultatus praneša kilmės valstybės narės kompetentingoms institucijoms. Tam jos naudoja I priede pateiktą dokumento formą; dokumentas parengiamas abiejų susijusių valstybių narių oficialiosiomis kalbomis arba kita kalba, dėl kurios susitaria abi valstybės narės.

40 straipsnis

Priemonės, kurių imamasi maisto grandinės informacijos teikimo reikalavimų nesilaikymo atvejais

1. Valstybinis veterinarijos gydytojas užtikrina, kad gyvūnai būtų skerdžiami tik po to, kai skerdyklą eksploatuojantis subjektas gauna atitinkamą maisto grandinės informaciją, ją patikrina ir įvertina pagal 9 straipsnio 2 dalies a ir b punktus.

⁽⁴¹⁾ 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 64/432/EEB dėl gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai galvijais ir kiaulėmis (OL L 121, 1964 7 29, p. 1977).

2. Nukrypdamas nuo 1 dalies, valstybinis veterinarijos gydytojas gali leisti paskersti gyvūnus skerdykloje, net jeigu atitinkama maisto grandinės informacija nebuvo pateikta. Tokiais atvejais informacija pateikiama prieš paskelbiant skerdeną tinkama vartoti žmonėms, o kol tokio pareiškimo negauta, skerdenos ir susiję subproduktai laikomi atskirai nuo kitos mėsos.

3. Jeigu atitinkama maisto grandinės informacija nepateikiama per 24 valandas nuo gyvūno atvežimo į skerdyklą, valstybinis veterinarijos gydytojas visą gyvūno mėsą paskelbia netinkama vartoti žmonėms. Jeigu gyvūnas dar nepaskerstas, jis papjaunamas atskirai nuo kitų gyvūnų, imantis visų reikiamų atsargumo priemonių, kad būtų apsaugota gyvūnų ir žmonių sveikata.

41 straipsnis

Priemonės, kurių imamasi nustačius maisto grandinės informacijoje užfiksuotą neatitiktį reikalavimams

1. Valstybinis veterinarijos gydytojas patikrina, ar skerdyklą eksploatuojantis subjektas nepriima gyvūnų skersti, jeigu iš maisto grandinės informacijos arba kitų lydinčių įrašų, dokumentų ar kitos informacijos matyti, kad:

- a) gyvūnai atvežti iš kilmės ūkio ar vietos, kuriai, siekiant apsaugoti gyvūnų ar žmonių sveikatą, taikomi judėjimo draudimai ar kiti apribojimai;
- b) nebuvo laikomasi veterinarinių vaistų naudojimo taisyklių, gyvūnai buvo gydomi draudžiamomis arba neleidžiamomis naudoti medžiagomis arba nebuvo laikomasi teisės aktais nustatytų cheminių medžiagų liekanų ar teršalų ribinių verčių arba
- c) yra kokių nors kitų požymių, kad gali kilti pavojus žmonių ar gyvūnų sveikatai.

2. Jeigu gyvūnai jau pristatyti į skerdyklą, jie papjaunami atskirai ir paskelbiami netinkamais vartoti žmonėms, imantis atsargumo priemonių, kad būtų apsaugota gyvūnų ir žmonių sveikata. Kilmės ūkyje atliekama oficiali kontrolė, jeigu valstybinis veterinarijos gydytojas mano, kad tai būtina.

42 straipsnis

Priemonės, kurių imamasi klaidinančios maisto grandinės informacijos atveju

1. Jeigu kompetentingos institucijos nustato, kad lydintys įrašai, dokumentai ar kita informacija neatitinka tikrosios padėties kilmės ūkyje ar realios gyvūnų būklės arba jais siekiama sąmoningai suklaidinti valstybinį veterinarijos gydytoją, jos imasi atitinkamų veiksmų.

2. Jos imasi priemonių prieš maisto tvarkymo subjektą, atsakingą už gyvūnų kilmės ūkį, ar bet kurią kitą susijusį asmenį, įskaitant skerdyklą eksploatuojantį subjektą. Šios priemonės visų pirma gali būti papildoma kontrolė. Maisto tvarkymo subjektas, atsakingas už kilmės ūkį, ar bet kuris kitas susijęs asmuo padengia tokios papildomos kontrolės išlaidas.

43 straipsnis

Priemonės, kurių imamasi gyviems gyvūnams taikomų reikalavimų nesilaikymo atvejais

1. Valstybinis veterinarijos gydytojas patikrina, ar maisto tvarkymo subjektas vykdo savo Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo I skirsnio IV skyriaus 3 punkte nustatytą pareigą užtikrinti, kad skersti priimti gyvūnai, skirti vartoti žmonėms, būtų tinkamai identifikuoti. Valstybinis veterinarijos gydytojas užtikrina, kad gyvūnai, kurių tapatybė negali būti nustatyta, būtų papjauti atskirai nuo kitų gyvūnų ir paskelbti netinkamais vartoti žmonėms. Kilmės ūkyje atliekama oficiali kontrolė, jeigu valstybinis veterinarijos gydytojas mano, kad tai būtina.

2. Valstybinis veterinarijos gydytojas užtikrina, kad žmonėms vartoti skirti gyvūnai, kuriuos skerdziant gali kilti nepageidaujamas jų mėsos užteršimo pavojus, kaip nustatyta 11 straipsnio 4 dalyje, būtų skerdziami tik juos nuvalius.

3. Valstybinis veterinarijos gydytojas užtikrina, kad gyvūnai, sergantys liga, kuri, tvarkant ar valgant mėsą, gali būti perduota kitiems gyvūnams ar žmonėms, ar turintys jos požymių, ir apskritai gyvūnai, turintys klinikinių sisteminės ligos ar išsekimo požymių, dėl kurių jų mėsa taptų netinkama vartoti žmonėms, nebūtų paskersti vartoti žmonėms. Tokie gyvūnai papjaunami atskirai nuo kitų gyvūnų taip, kad kiti gyvūnai ir skerdenos negalėtų būti užteršti, ir paskelbiami netinkamais vartoti žmonėms.

4. Valstybinis veterinarijos gydytojas atideda gyvūnų, kaip įtariama, sergančių liga, galinčia sukelti pavojų žmonių ar gyvūnų sveikatai, arba turinčių jos požymių, skerdimą. Kad nustatytų ligos diagnozę, tokius gyvūnus prieš skerdimą išsamiai ištiria valstybinis veterinarijos gydytojas. Be to, valstybinis veterinarijos gydytojas gali nuspręsti, kad be tikrinimo po skerdimo turi būti atlikta mėginių atranka ir laboratoriniai tyrimai. Prireikus, siekiant išvengti kitos mėsos užteršimo, gyvūnai skerdžiami atskirai arba įprasto skerdimo pabaigoje, imantis visų kitų reikalingų priemonių.

5. Valstybinis veterinarijos gydytojas užtikrina, kad gyvūnai, kuriuose draudžiamų ar neleidžiamų naudoti veikliųjų medžiagų liekanų arba patvirtintų veikliųjų medžiagų liekanų, pesticidų ar teršalų kiekiai gali viršyti Sąjungos teisės aktuose nustatytas normas, būtų tvarkomi vadovaujantis Direktyvos 96/23/EB 16–19 straipsniais.

6. Valstybinis veterinarijos gydytojas nustato reikalavimus, pagal kuriuos jam prižiūrint gyvūnai tvarkomi vykdant konkrečios ligos, pvz., bruceliozės ar tuberkuliozės, arba zoonozės sukėlėjų (pavyzdžiui, salmonelės), likvidavimo ar kontrolės programą. Kompetentingos institucijos nustato, kokiomis sąlygomis gali būti paskersti tokie gyvūnai. Šiomis sąlygomis užtikrinama, kad būtų kuo labiau sumažintas kitų gyvūnų ir kitų gyvūnų mėsos užteršimo pavojus.

Gyvūnai, pristatyti į skerdyklą paskersti, paprastai ten ir paskerdžiami. Tačiau išimtiniais atvejais, pvz., esant rimtam skerdyklos įrenginių gedimui, valstybinis veterinarijos gydytojas gali suteikti leidimą juos tiesiogiai pervežti į kitą skerdyklą.

Jeigu kilmės ūkyje atliekant tikrinimą prieš skerdimą nustatoma neatitiktis reikalavimams, dėl kurios kyla pavojus gyvūnų ar žmonių sveikatai arba gyvūnų gerovei, valstybinis veterinarijos gydytojas neleidžia gyvūnų vežti į skerdyklą, o pagal 39 straipsnio 2 dalies b punkto i ir iii papunkčius taikomos atitinkamos pranešimo apie tikrinimo rezultatus priemonės.

44 straipsnis

Priemonės, kurių imamasi gyvūnų gerovės reikalavimų nesilaikymo atvejais

1. Jeigu nesilaikoma Tarybos reglamento (EB) Nr. 1099/2009 3–9, 14–17, 19 ir 22 straipsniuose nustatytų skerdžiamų ar žudomų gyvūnų apsaugos taisyklių, valstybinis veterinarijos gydytojas užtikrina, kad maisto tvarkymo subjektas nedelsdamas imtųsi reikalingų taisomųjų priemonių ir užkirstų kelią netinkamo elgesio pasikartojimui.
2. Siekdamas kovoti su pažeidimais, valstybinis veterinarijos gydytojas imasi proporcingų ir laipsniškai taikomų priemonių, pradedant konkrečiais nurodymais ir baigiant daliniu ar visišku gamybos sustabdymu, atsižvelgiant į problemos pobūdį ir sunkumą.
3. Tam tikrais atvejais valstybinis veterinarijos gydytojas praneša kitoms kompetentingoms institucijoms apie problemas, susijusias su gyvūnų gerove.
4. Jeigu valstybinis veterinarijos gydytojas nustato, kad nesilaikoma Reglamente (EB) Nr. 1/2005 nustatytų vežamų gyvūnų apsaugos taisyklių, jis imasi reikalingų priemonių, vadovaudamasis atitinkamais Sąjungos teisės aktais.
5. Jeigu oficialiai paskirtas padėjėjas atlieka gyvūnų gerovės patikrinimus, ir per šiuos patikrinimus nustato, kad nesilaikoma gyvūnų apsaugos taisyklių, jis nedelsdamas apie tai praneša valstybiniam veterinarijos gydytojui. Skubiais atvejais jis iki valstybinio veterinarijos gydytojo atvykimo prireikus imasi 1–4 dalyse nurodytų reikalingų priemonių.

45 straipsnis

Priemonės, kurių imamasi šviežiai mėšai taikomų reikalavimų nesilaikymo atvejais

Valstybinis veterinarijos gydytojas paskelbia šviežią mėsą netinkama vartoti žmonėms, jeigu:

- a) ji gauta iš prieš skerdimą pagal Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnio 2 dalies a ar b punktą nepatikrintų gyvūnų, išskyrus laukinius medžiojamuosius gyvūnus ir benamius šiaurinius elnius, nurodytus Deleguotojo reglamento (ES) 2019/624 12 straipsnio 1 dalies b punkte;

- b) ji gauta iš gyvūnų, kurių subproduktai nebuvo patikrinti po skerdimo pagal Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnio 2 dalies c punktą, išskyrus netikrintus stambiųjų laukinių medžiojamųjų gyvūnų vidaus organus, kurių nereikia kartu su skerdena vežti į medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonę pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IV skirsnio II skyriaus 4 punktą;
- c) ji gauta iš gyvūnų, nugaišusių iki skerdimo, gimusių negyvų, negimusių arba paskerstų jaunesnių nei septynių dienų amžiaus;
- d) ji yra dūrimo vietos nuopjova;
- e) gauta iš gyvūnų, užkrėstų gyvūnų ligomis, dėl kurių Direktyvos 2002/99/EB I priede išvardytuose Sąjungos teisės aktuose nustatytos gyvūnų sveikatos taisyklės, išskyrus jei ji gauta laikantis toje direktyvoje nustatytų specialiųjų reikalavimų; ši išimtis netaikoma, jeigu šio reglamento 33 ir 34 straipsniuose nustatytuose oficialios tuberkuliozės ir bruceliozės kontrolės reikalavimuose numatyta kitaip;
- f) ji gauta iš gyvūnų, sergančių visuotinai išplitusia liga, pvz., visuotinai išplitusiu sepsiu, piemija, toksemija ar viremija;
- g) ji neatitinka Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 I priedo I skyriuje nustatytų maisto saugos kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, ar maistas gali būti pateiktas rinkai;
- h) ji yra apkrėsta parazitais, išskyrus atvejus, kai 30 straipsnyje nustatytuose oficialios cisticerkozės kontrolės reikalavimuose numatyta kitaip;
- i) joje yra cheminių medžiagų liekanų ar teršalų, kurių kiekiai viršija reglamentuose (ES) Nr. 37/2010, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1881/2006 ir (EB) Nr. 124/2009 nustatytas normas, arba pagal Reglamentą (ES) Nr. 37/2010 ar Direktyvą 96/22/EB draudžiamų ar neleidžiamų naudoti medžiagų liekanų;
- j) ją sudaro kepenys ir inkstai, priklausantys vyresniems nei dvejų metų gyvūnams, kilusiems iš regionų, kurių aplinkoje, kaip nustatyta įgyvendinant pagal Direktyvos 96/23/EB 5 straipsnį patvirtintas programas, yra išplitę sunkieji metalai;
- k) ji buvo neteisėtai apdorota kenksmingas medžiagas šalinančiomis medžiagomis;
- l) ji buvo neteisėtai apdorota jonizuojančiąja spinduliuote, įskaitant ultravioletinę spinduliuotę;
- m) joje yra svetimkūnių, išskyrus medžiagas, naudotas medžiojant laukinius gyvūnus;
- n) joje viršijamas didžiausias leidžiamas radioaktyvumo lygis, nustatytas Sąjungos teisės aktuose, arba, jeigu nėra susijusių Sąjungos teisės aktų, nacionalinėse taisyklėse;
- o) joje yra patologinių ar juslinių pakitimų, visų pirma stiprus lytinis kvapas arba nepakankamas kraujavimas (išskyrus laukinius medžiojamuosius gyvūnus);
- p) ji gauta iš išsekusių gyvūnų;
- q) joje yra nurodytų pavojingų medžiagų, išskyrus atvejus, kai šias medžiagas pagal Reglamento (EB) Nr. 999/2001 V priedo 4.3 punktą leidžiama pašalinti kitoje įmonėje, o už šviežią mėsą lieka atsakingos kompetentingos institucijos;
- r) ji yra užteršta žemėmis, fekalijomis ar kitais teršalais;
- s) ją sudaro kraujas, galintis sukelti pavojų žmonių ar gyvūnų sveikatai dėl gyvūno, iš kurio ji gauta, sveikatos būklės arba užteršimo skerdžiant;
- t) įvertinus visą susijusią informaciją, valstybinio veterinarijos gydytojo nuomone, ji gali kelti pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai arba dėl kokios nors kitos priežasties yra netinkama vartoti žmonėms;
- u) ji kelia konkretų pavojų pagal 29–36 straipsnius.

46 straipsnis

Priemonės, kurių imamasi gerosios higienos praktikos reikalavimų nesilaikymo atvejais

1. Kompetentingos institucijos gali maisto tvarkymo subjektui nurodyti nedelsiant imtis taisomųjų veiksmų, tarp jų – sulėtinti skerdimo procesą, jeigu oficialiai paskirtas asmuo toliau nurodytais atvejais mano, jog tai būtina:
 - a) jeigu nustatoma, kad išorinis skerdenos paviršius ar jos ertmės yra užterštos, ir maisto tvarkymo subjektas nesiima tinkamų veiksmų šiai padėčiai ištaisyti arba
 - b) jeigu kompetentingos institucijos mano, kad nesilaikoma gerosios higienos praktikos reikalavimų.
2. Tokiais atvejais kompetentingos institucijos padidina tikrinimo intensyvumą, kol įsitikina, kad maisto tvarkymo subjektas vėl tinkamai kontroliuoja procesą.

IV SKYRIUS

Apribojimai

47 straipsnis

Tam tikrai šviežiai mėšai taikomi apribojimai

Valstybinis veterinarijos gydytojas gali nustatyti naudojimo reikalavimus dėl šviežios mėsos, gautos iš gyvūnų, kurie:

- a) buvo priverstinai paskersti ne skerdykloje arba
- b) yra iš pulkų, kurių mėsa, prieš tiekiant ją rinkai, apdorojama pagal Reglamento (EB) Nr. 2160/2003 II priedo E dalį.

V SKYRIUS

Žmonėms vartoti tinkamos mėsos ženklavimas sveikumo ženklu atlikus tikrinimą prieš skerdimą ir tikrinimą po skerdimo

48 straipsnis

Sveikumo ženklo techniniai reikalavimai ir ženklavimo juo praktinė tvarka

1. Valstybinis veterinarijos gydytojas prižiūri, kaip ženklinama sveikumo ženklu ir kokie ženklai naudojami.
2. Valstybinis veterinarijos gydytojas visų pirma užtikrina, kad:
 - a) sveikumo ženklu būtų ženklinami tik naminiai kanopiniai ir ūkiuose auginami medžiojamieji žinduoliai, išskyrus kiškiažvėrius, patikrinti prieš skerdimą ir po skerdimo, taip pat stambieji laukiniai medžiojamieji gyvūnai, patikrinti po skerdimo pagal Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktus, jeigu nėra priešasčių mėsą paskelbti netinkama vartoti žmonėms. Tačiau ženklas gali būti naudojamas prieš gaunant trichinelių ir (arba) USE nustatymo tyrimų rezultatus, jeigu kompetentingos institucijos skerdykloje arba medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėje yra įdiegusios sistemą, kuria užtikrinama, kad būtų galima atsekti visas gyvūno kūno dalis ir kad nė viena gyvūno kūno dalis, paženklinta sveikumo ženklu, nepatektų už skerdyklos ar medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonės ribų, kol negautas neigiamas rezultatas, išskyrus atvejus, kai pagal Reglamento (ES) 2015/1375 2 straipsnio 3 dalį numatyta kitaip;
 - b) sveikumo ženklu būtų ženklinamas išorinis skerdenos paviršius, naudojant rašalo pagrindu padarytą ženklą arba įdagą taip, kad, skerdykloje supjausčius skerdenas į skerdenų puses ar ketvirčius arba ketvirčius supjausčius į tris dalis, sveikumo ženklas būtų matomas ant kiekvienos iš šių dalių.
3. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad ženklavimo sveikumo ženklu praktinė tvarka būtų taikoma pagal II priedo nuostatas.
4. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad laukinių medžiojamųjų gyvūnų, kurių oda nėra nulupta, mėsa nebūtų paženklinta sveikumo ženklu, kol nudyvus odą medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėje po skerdimo ji patikrinama ir paskelbiama tinkama vartoti žmonėms.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

KONKRETŪS OFICIALIOS PIENO, PRIEŠPIENIO, PIENO GAMINIŲ IR PRIEŠPIENIO PRODUKTŲ KONTROLĖS REIKALAVIMAI IR VIENODAS MINIMALUS TOKIOS KONTROLĖS DAŽNUMAS SIEKiant REAGUOTI Į PRIPAŽINTUS PASTOVIUS PAVOJUS IR RIZIKĄ

49 straipsnis

Pieno ir priešpienio gamybos ūkių tikrinimas

1. Valstybinis veterinarijos gydytojas patikrina, ar laikomasi žalio pieno ir priešpienio gamybai taikomų sveikatos apsaugos reikalavimų, nustatytų Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IX skirsnio I skyriaus I dalyje. Visų pirma valstybinis veterinarijos gydytojas patikrina:
 - a) gyvūnų sveikatos būklę;
 - b) ar buvo naudojamos draudžiamos arba neleidžiamos naudoti veikliosios medžiagos ir
 - c) ar galimi leidžiamų naudoti veikliųjų medžiagų, pesticidų ar teršalų liekanų kiekiai neviršija reglamentuose (ES) Nr. 37/2010, (EB) Nr. 396/2005 ar (EB) Nr. 1881/2006 nustatytų normų.
2. 1 dalyje nurodyta oficiali kontrolė gali būti vykdoma atliekant veterinarinius patikrinimus pagal Sąjungos teisės aktų nuostatas dėl gyvūnų ar žmonių sveikatos arba gyvūnų gerovės.
3. Jeigu yra priežasčių įtarti, kad nesilaikoma 1 dalyje nurodytų sveikatos apsaugos reikalavimų, valstybinis veterinarijos gydytojas patikrina bendrą gyvūnų sveikatos būklę.
4. Kompetentingos institucijos vykdo oficialią pieno ir priešpienio gamybos ūkių kontrolę, kad patikrintų, ar laikomasi Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IX skirsnio I skyriaus II dalyje nustatytų reikalavimų. Ši kontrolė gali apimti tikrinimą ir kontrolės stebėseną, kurią vykdo profesionalios organizacijos. Jeigu nustatoma, kad nesilaikoma higienos reikalavimų, kompetentingos institucijos užtikrina, kad būtų imtasi tinkamų priemonių padėčiai ištaisyti.

50 straipsnis

Pieno ir priešpienio kontrolė

1. Žalio pieno ir priešpienio atveju kompetentingos institucijos vykdo pagal Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IX skirsnio I skyriaus III dalį atliktų patikrinimų stebėseną. Atlikdamos tyrimus, kompetentingos institucijos taiko šio reglamento III priede nustatytus analizės metodus, kad patikrintų, ar laikomasi Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IX skirsnio I skyriaus III dalyje žaliajam pienui ir priešpieniui nustatytų ribinių verčių.
2. Jeigu maisto tvarkymo subjektas neištaiso padėties per tris mėnesius nuo tada, kai kompetentingoms institucijoms pirmą kartą pranešta apie tai, kad nesilaikoma žaliajam pienui ir priešpieniui taikomų kriterijų, susijusių su bendru bakterijų ir (arba) somatinių ląstelių skaičiumi, kompetentingos institucijos patikrina, ar:
 - a) sustabdytas žalio pieno ir priešpienio pristatymas iš to gamybos ūkio arba
 - b) vadovaujantis kompetentingų institucijų suteiktu specialiu leidimu ar bendraisiais nurodymais, taikomi žmonių sveikatai apsaugoti būtini žalio pieno ir priešpienio apdorojimo ir naudojimo reikalavimai.

Šis veiklos sustabdymas arba reikalavimai kompetentingų institucijų nurodymu galioja tol, kol maisto tvarkymo subjektas neįrodo, kad žalias pienas ir priešpienis vėl atitinka nustatytus kriterijus.

3. Kompetentingos institucijos taiko šio reglamento III priede nustatytus analizės metodus, kad patikrintų, ar pieno gaminiams tinkamai taikomas pasterizavimo procesas, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IX skirsnio II skyriaus II dalyje.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

KONKRETŪS OFICIALIOS DVIGELDŽIŲ MOLIUSKŲ IŠ KLASIFIKUOJAMŲ AUGINIMO IR NATŪRALAUS VALYMOŠI TERITORIJŲ KONTROLĖS REIKALAVIMAI

51 straipsnis

Išimtys

Ši antraštinė dalis taikoma gyviems dvigeldžiams moliuskams. Ji taip pat taikoma gyviems dygiaodžiams, gyviems gaubtagyviams ir gyviems jūrų pilvakojams. Ši antraštinė dalis netaikoma maitinamosios terpės nefiltruojantiems gyviems jūrų pilvakojams ir gyvoms holoturijoms (*Holothuroidea*).

52 straipsnis

Gyvų dvigeldžių moliuskų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų klasifikavimas

1. Kompetentingos institucijos nustato pagal Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnio 6 dalį klasifikuojamų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų padėtį ir ribas. Tam tikrais atvejais jos gali tai padaryti bendradarbiaudamos su maisto tvarkymo subjektu.
2. Atsižvelgdamos į užterštumo fekalijomis laipsnį, kompetentingos institucijos auginimo ir natūralaus valymosi teritorijas, kuriose jos leidžia rinkti gyvus dvigeldžius moliuskus, suskirsto į A klasės, B klasės ir C klasės teritorijas. Tam tikrais atvejais jos gali tai padaryti bendradarbiaudamos su maisto tvarkymo subjektu.
3. Siekdamos suskirstyti auginimo ir natūralaus valymosi teritorijas, kompetentingos institucijos nustato peržiūros laikotarpį mėginiams imti iš kiekvienos moliuskų auginimo ir jų natūralaus valymosi teritorijos, kad nustatytų, ar laikomasi 53, 54 bei 55 straipsniuose nurodytų standartų.

I SKYRIUS

Konkretūs gyvų dvigeldžių moliuskų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų klasifikavimo reikalavimai

53 straipsnis

A klasės teritorijų reikalavimai

1. Kompetentinga institucija gali A klasei priskirti teritorijas, kuriose gyvi dvigeldžiai moliuskai gali būti renkami tiesiogiai vartoti žmonėms.
2. Iš šių teritorijų rinkai pateikiami gyvi dvigeldžiai moliuskai atitinka veterinarinius reikalavimus, nustatytus Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsnio V skyriuje.
3. 80 % A klasės teritorijose per peržiūros laikotarpį surinktų gyvų dvigeldžių moliuskų mėginių 100 g mėsos ir vidinėje ertmėje esančio skysčio negali būti daugiau kaip 230 *E. coli* bakterijų.
4. Likusiuose 20 % mėginių 100 g moliuskų mėsos ir vidinėje ertmėje esančio skysčio negali būti daugiau kaip 700 *E. coli* bakterijų.
5. Vertindamos rezultatus nustatytu peržiūros laikotarpiu A klasės teritorijos priežiūrai atlikti, kompetentingos institucijos gali, remdamosi rizikos vertinimu pagal atliktą tyrimą, nuspręsti neatsižvelgti į anomalų rezultatą, didesnį kaip 700 *E. coli* bakterijų 100 g moliuskų mėsos ir vidinėje ertmėje esančio skysčio.

54 straipsnis

B klasės teritorijų reikalavimai

1. Kompetentinga institucija gali B klasei priskirti teritorijas, kuriose gyvus dvigeldžius moliuskus galima rinkti ir tiekti rinkai žmonėms vartoti tik apdorojus valymo centre ar po jų natūralaus apsivalymo, taip užtikrinant, kad būtų laikomasi 53 straipsnyje paminėtų veterinarinių reikalavimų.
2. 90 % B klasės teritorijose surinktų gyvų dvigeldžių moliuskų mėginių 100 g mėsos ir vidinėje ertmėje esančio skysčio negali būti daugiau kaip 4 600 *E. coli* bakterijų.

3. Likusiuose 10 % mėginių 100 g moliuskų mėsos ir vidinėje ertmėje esančio skysčio negali būti daugiau kaip 46 000 *E. coli* bakterijų.

55 straipsnis

C klasės teritorijų reikalavimai

1. Kompetentingos institucijos gali C klasei priskirti teritorijas, kuriose gyvų dvigeldžių moliuskus galima rinkti ir tiekti rinkai tik po ilgai trunkančio apšalymo, taip užtikrinant, kad būtų laikomasi 53 straipsnyje nurodytų veterinarinių reikalavimų.

2. C klasės teritorijose surinktų gyvų dvigeldžių moliuskų 100 g mėsos ir vidinėje ertmėje esančio skysčio negali būti daugiau kaip 46 000 *E. coli* bakterijų.

56 straipsnis

Sanitarinio tyrimo reikalavimai

1. Prieš priskirdamos auginimo ar natūralaus valymosi teritoriją tam tikrai klasei, kompetentingos institucijos atlieka sanitarinį tyrimą; jam atlikti reikia:

- a) sudaryti žmonių ir gyvūnų kilmės taršos šaltinių, galinčių tapti auginimo teritorijos užteršimo šaltiniais, sąrašą;
- b) ištirti organinių teršalų kiekius, patenkančius į aplinką skirtingais metų laikais, atsižvelgiant į žmonių ir gyvūnų populiacijų pokyčius vandens baseine skirtingais sezonais, kritulių kiekį, nuotekų valymą ir kt.;
- c) nustatyti teršalų paplitimo ypatumus, atsižvelgiant į dabartines tendencijas, batimetriją ir potvynių bei atoslūgių ciklą auginimo teritorijoje.

2. Kompetentingos institucijos atlieka 1 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkantį sanitarinį tyrimą visose klasifikuojamose auginimo ir natūralaus valymosi teritorijose, jeigu toks tyrimas nebuvo atliktas anksčiau.

3. Kompetentingų institucijų nustatytomis tyrimo atlikimo sąlygomis joms gali padėti kitos oficialios įstaigos ar maisto tvarkymo subjektai.

57 straipsnis

Stebėsenos programa

Kompetentingos institucijos parengia gyvų dvigeldžių moliuskų auginimo teritorijų stebėsenos programą, kuri grindžiama 56 straipsnyje nurodyto sanitarinio tyrimo duomenų analize. Mėginių skaičiumi, geografiniu mėginių atrankos vietų išsidėstymu ir atrankos dažnumu užtikrinama, kad konkrečios vietos tyrimo rezultatai būtų tipiški.

58 straipsnis

Kompetentingos institucijos nustato procedūrą, kuria užtikrinama, kad 56 straipsnyje nurodyto konkrečios vietos sanitarinio tyrimo ir 57 straipsnyje nurodytos konkrečios vietos stebėsenos programos rezultatai būtų tipiški.

II SKYRIUS

Klasifikuojamų gyvų dvigeldžių moliuskų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų stebėsenos sąlygos

59 straipsnis

Klasifikuojamų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų stebėsenos

Kompetentingos institucijos periodiškai vykdo pagal Reglamento (ES) 2017/625 18 straipsnio 6 dalį klasifikuojamų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų stebėseną, kad patikrintų:

- a) ar jose nevykdomi neteisėti veiksmai, neteisingai nurodant gyvų dvigeldžių moliuskų kilmę, kilmės vietą, ir paskirtį;

- b) su klasifikuojamomis auginimo ir natūralaus valymosi teritorijomis susijusius gyvų dvigeldžių moliuskų mikrobiologinius rodiklius;
- c) ar auginimo ir natūralaus valymosi teritorijose yra toksinus išskiriančio planktono, o gyvuose dvigeldžiuose moliškuose – jūrinių biotoksinų;
- d) cheminių teršalų kiekius gyvuose dvigeldžiuose moliškuose.

60 straipsnis

Pripažinti jūrinių biotoksinų aptikimo gyvuose dvigeldžiuose moliškuose metodai

1. Kompetentingos institucijos taiko V priede nustatytus analizės metodus, kad patikrintų, ar laikomasi Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsnio V skyriaus 2 punkte nustatytų ribinių verčių, ir tam tikrais atvejais patikrintų, ar jų laikosi maisto tvarkymo subjektai. Maisto tvarkymo subjektai šiuos metodus taiko tam tikrais atvejais.
2. Pagal Direktyvos 2010/63/ES 4 straipsnį, jeigu įmanoma, vietoj tos direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nustatytos procedūros taikomas moksliskai tinkamas metodas arba bandymo strategija, nesusiję su gyvų gyvūnų naudojimu.
3. Vadovaujantis Direktyvos 2010/63/ES 4 straipsniu, taikant biologinius metodus reikia atsižvelgti į gyvūnų naudojimo pakeitimo, jo sąlygų gerinimo ir mažinimo aspektus.

61 straipsnis

Mėginių atrankos planai

1. Kad galėtų atlikti 59 straipsnio b, c ir d punktuose numatytus patikrinimus, kompetentingos institucijos parengia mėginių atrankos planus, kuriais numatoma patikrinimus atlikti reguliariai arba pagal poreikį, jeigu moliuskų rinkimo laikotarpiai yra nereguliarūs. Geografiniu mėginių atrankos vietų išsidėstymu ir atrankos dažnumu užtikrinama, kad konkrečios klasifikuojamos auginimo ir natūralaus valymosi teritorijos tyrimo rezultatai būtų tipiški.
2. Mėginių atrankos planuose, kuriais siekiama patikrinti mikrobiologinius gyvų dvigeldžių moliuskų rodiklius, ypač atsižvelgiama į:
 - a) galimus užteršimo fekalijomis svyravimus;
 - b) 56 straipsnio 1 dalyje nurodytus parametrus.
3. Mėginių atrankos planuose, kuriais siekiama patikrinti, ar klasifikuojamų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų vandenyje yra toksinus išskiriančio planktono ir ar gyvuose dvigeldžiuose moliškuose yra jūrinių biotoksinų, ypač atsižvelgiama į galimus planktono, kuriame yra jūrinių biotoksinų, kiekio svyravimus. Mėginių atranka apima:
 - a) periodinių mėginių ėmimą siekiant nustatyti planktono, kuriame yra toksinų, geografinę pasiskirstymą. Jeigu iš gautų rezultatų matyti, kad gyvų dvigeldžių moliuskų mėsoje yra susikaupę toksinų, atliekama intensyvi mėginių atranka;
 - b) periodinius toksiškumo tyrimus, naudojant labiausiai teršalams imlius gyvus dvigeldžius moliuskus iš užterštų vietų.
4. Moliuskų rinkimo laikotarpiais, siekiant atlikti toksinų gyvuose dvigeldžiuose moliškuose analizę, mėginių atranka organizuojama ir vykdoma kas savaitę, išskyrus šiuos atvejus:
 - a) rečiau mėginių atranka gali būti vykdoma konkrečiose klasifikuojamose natūralaus valymosi ar auginimo teritorijose arba atrenkant konkrečios rūšies gyvus dvigeldžius moliuskus, jeigu, remiantis toksinų ar fitoplanktono paplitimo rizikos analize, nustatoma labai maža toksinio apsinuodijimo atvejų rizika;
 - b) mėginių atranka vykdoma dažniau, jeigu, remiantis tokia analize, nutariama, kad nepakanka atrankos vykdyti kas savaitę.
5. 4 dalyje nurodytas rizikos vertinimas periodiškai peržiūrimas, siekiant įvertinti toksinų paplitimo riziką iš šių vietų kilusiuose gyvuose dvigeldžiuose moliškuose.

6. Jeigu turima žinių apie toksinų paplitimo tam tikroje gyvūnų rūšių, gyvenančių toje pačioje klasifikuojamoje auginimo ar natūralaus valymosi teritorijoje, grupėje mastą, su didžiausiu toksinų paplitimo lygiu siejama rūšis gali būti naudojama kaip indikatorinė rūšis. Tokiu atveju, jeigu toksinų kiekis indikatorinėje rūšyje yra mažesnis už nustatytas ribines vertes, galima naudoti visas grupę sudarančias rūšis. Jeigu toksinų kiekis indikatorinėje rūšyje yra didesnis už nustatytas ribines vertes, kitas rūšis leidžiama rinkti tik tuo atveju, jeigu, atlikus tolesnę kitų rūšių analizę, nustatoma, kad toksinų kiekiai jose yra mažesni už ribines vertes.

7. Vykdamas planktono stebėseną, iš vandens stovymės klasifikuojamoje auginimo ar natūralaus valymosi teritorijoje atrenkami tipiniai mėginiai, iš kurių galima gauti duomenų apie toksiškų rūšių buvimą ir populiacijos tendencijas. Jeigu toksiškose populiacijose pastebimi pokyčiai, dėl kurių gali kauptis toksinai, gyvų dvigeldžių moliuskų mėginių atranka vykdoma dažniau arba, imantis atsargumo priemonių, vietos uždaromos, kol bus gauti toksinų analizės rezultatai.

8. Mėginių atrankos planais, kuriais siekiama patikrinti, ar vietoje yra cheminių teršalų, sudaromos sąlygos nustatyti bet kokius atvejus, kai viršijamos Reglamente (EB) Nr. 1881/2006 nustatytos normos.

III SKYRIUS

Klasifikuojamų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų valdymas po stebėsenos

62 straipsnis

Sprendimai, priimami po stebėsenos

1. Jeigu iš 59 straipsnyje numatytos stebėsenos rezultatų matyti, kad gyvi dvigeldžiai moliuskai neatitinka jiems taikomų veterinarinių reikalavimų arba kad žmonių sveikatai gali kilti kitoks pavojus, kompetentingos institucijos uždaro klasifikuojamą auginimo ar natūralaus valymosi teritoriją ir taip užtikrina, kad gyvi dvigeldžiai moliuskai joje nebūtų renkami. Tačiau kompetentingos institucijos gali klasifikuojamą auginimo ar natūralaus valymosi teritoriją priskirti B ar C klasei, jeigu ji atitinka 54 ir 55 straipsniuose nustatytus kriterijus ir nekelia kitokios rizikos žmonių sveikatai.

2. Jeigu iš mikrobiologinės stebėsenos rezultatų matyti, kad nesilaikoma 53 straipsnyje nurodytų gyviems dvigeldžiams moliuskams taikomų veterinarinių reikalavimų, kompetentingos institucijos gali, remdamosi rizikos vertinimu, laikinai ir tik vieną kartą leisti toliau rinkti moliuskus neuždarant jų auginimo ar natūralaus valymosi teritorijos ar nepriskiriant jos kitai klasei, jeigu įvykdomos šios sąlygos:

- a) atitinkamą klasifikuojamą auginimo teritoriją ir visas patvirtintas įmones, priimančias joje surinktus gyvus dvigeldžius moliuskus, oficialiai kontroliuoja tos pačios kompetentingos institucijos;
- b) susijusiems gyviems dvigeldžiams moliuskams taikomos atitinkamos ribojamosios priemonės, pvz., valymas, natūralus valymasis ar perdirbimas.

3. Pridedamame registravimo dokumente, nurodytame Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsnio I skyriuje, pateikiama visa informacija, susijusi su 2 dalies taikymu.

4. Siekdamas užtikrinti, kad gyvi dvigeldžiai moliuskai iš atitinkamos auginimo teritorijos atitiktų 53 straipsnyje nustatytus kriterijus, kompetentingos institucijos nustato sąlygas, kuriomis galima pasinaudoti 2 dalies nuostatomis.

63 straipsnis

Auginimo teritorijų atidarymas po uždarymo

1. Kompetentingos institucijos gali vėl atidaryti uždarytą auginimo ar natūralaus valymosi teritoriją, tik jeigu gyvi dvigeldžiai moliuskai vėl atitinka atitinkamus Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsnio V skyriuje nustatytus veterinarinius reikalavimus ir nekelia kitokio pavojaus žmonių sveikatai.

2. Jeigu kompetentingos institucijos auginimo ar natūralaus valymosi teritoriją uždarė dėl to, kad joje yra planktono arba toksinų kiekis gyvuose dvigeldžiuose moliuskuose viršija Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsnio V skyriaus 2 punkte nustatytas jūrinių biotoksinų ribines vertes, ją vėl atidaryti jos gali tik tuo atveju, jeigu, vieną po kitos atlikus bent dvi mėginių atrankas, kurias skirtų mažiausiai 48 valandų intervalas, gauti tyrimų rezultatai neviršytų nustatytų ribinių verčių.

3. Spręsdamos, ar vėl atidaryti auginimo ar natūralaus valymosi teritoriją, kompetentingos institucijos gali atsižvelgti į informaciją apie fitoplanktono paplitimo tendencijas.

4. Jeigu turima patikimų duomenų apie toksiškumo dinamiką konkrečioje vietoje ir jeigu yra naujų duomenų apie mažėjančio toksiškumo tendencijas, kompetentingos institucijos gali nuspręsti vėl atidaryti konkrečią teritoriją atlikus tik vieną mėginių atranką, iš kurios gauti rezultatai neviršija Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsnio V skyriaus 2 punkte nustatytų ribinių verčių.

64 straipsnis

Kontrolės sistema

1. Kompetentingos institucijos nustato kontrolės sistemą siekdamos užtikrinti, kad žmonių sveikatai kenksmingi produktai nebūtų tiekiama rinkai. Kontrolės sistema apima laboratorinius tyrimus, kuriais tikrinama, ar maisto tvarkymo subjektai laikosi galutiniam produktui, įskaitant gyvus dvigeldžius moliuskus ir visus iš jų pagamintus produktus, taikomų reikalavimų visuose gamybos, perdirbimo ir platinimo etapuose.
2. Taikant šią kontrolės sistemą, visų pirma, jeigu taikytina, tikrinama, ar jūrinių biotoksinų ir teršalų kiekiai neviršija saugos normų ir ar mikrobiologiniai moliuskų rodikliai nekelia pavojaus žmonių sveikatai.

65 straipsnis

Kompetingų institucijų priimami sprendimai

1. Kompetentingos institucijos imasi neatidėliotinių veiksmų, jeigu auginimo teritorija turi būti uždaryta, priskirta kitai klasei ar gali būti vėl atidaryta arba jeigu gyviems dvigeldžiams moliuskams taikytinos 62 straipsnio 2 dalyje nurodytos priemonės.
2. Priimdamos sprendimą dėl auginimo teritorijų klasifikavimo, perklasifikavimo, atidarymo ar uždarymo pagal 52, 62 ir 63 straipsnius, kompetentingos institucijos į maisto tvarkymo subjektų ar jiems atstovaujančių organizacijų atliktų patikrinimų rezultatus gali atsižvelgti tik tada, jeigu analizę atliekanti laboratorija yra paskirta kompetingų institucijų, o mėginių atranka ir analizė atliekama pagal protokolą, dėl kurio bendrai susitarė kompetingos institucijos ir atitinkami maisto tvarkymo subjektai ar organizacija.

IV SKYRIUS

Kiti reikalavimai

66 straipsnis

Įrašai ir keitimasis informacija

Kompetingos institucijos:

- a) sudaro ir nuolat atnaujina klasifikuojamų auginimo ir natūralaus valymosi teritorijų, kuriose, vadovaujantis 52 straipsnio reikalavimais, gali būti renkami gyvi dvigeldžiai moliuskai, sąrašą su išsamia informacija apie jų vietą, ribas ir klasę, kuriai jos priskiriamos. Šis sąrašas perduodamas visoms suinteresuotosioms šalims, kurioms šis reglamentas aktualus, ypač augintojams, surinkėjams ir valymo bei siuntimo centrus eksploatuojantiems subjektams;
- b) nedelsdamos praneša suinteresuotosioms šalims, ypač augintojams, surinkėjams ir valymo bei siuntimo centrus eksploatuojantiems subjektams, apie bet kokius auginimo teritorijos, ribų ar klasės pasikeitimus, jos laikiną ar visišką uždarymą arba 60 straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių taikymą.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

KONKRETŪS OFICIALIOS ŽUVININKYSTĖS PRODUKTŲ KONTROLĖS REIKALAVIMAI IR VIENODAS MINIMALUS TOKIOS KONTROLĖS DAŽNUMAS

67 straipsnis

Oficiali gamybos ir tiekimo rinkai kontrolė

Vykdamas oficialią žuvininkystės produktų gamybos ir tiekimo rinkai kontrolę, tikrinama, ar laikomasi Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VIII skirsnyje nustatytų reikalavimų, visų pirma:

- a) vykdoma reguliari higienos reikalavimų laikymosi kontrolė iškrovimo ir pirminio pardavimo metu;

- b) periodiškai vykdomi laivų ir sausumos įmonių, įskaitant žuvų aukcionus ir didmeninės prekybos prekyvietes, patikrinimai, ypač siekiant patikrinti:
 - i) ar visada įvykdomos patvirtinimo sąlygos;
 - ii) ar žuvininkystės produktai tvarkomi teisingai;
 - iii) ar laikomasi higienai ir temperatūrai taikomų reikalavimų;
 - iv) švarą įmonėse, įskaitant laivus, taip pat jų patalpas, įrangą ir darbuotojų higieną;
- c) tikrinama, ar laikomasi produktų laikymo ir vežimo reikalavimų.

68 straipsnis

Oficialios kontrolės vieta

1. Kompetentingos institucijos vykdo oficialią kontrolę laivuose, atplaukiančiuose į valstybės narės uostą. Ši kontrolė taikoma visiems laivams, iškraunantiems žuvininkystės produktus ES uostuose, neatsižvelgiant į jų vėliavą.
2. Vėliavos valstybės kompetentingos institucijos gali vykdyti oficialią su jos vėliava plaukiojančių laivų kontrolę laivui esant jūroje arba kitos valstybės narės ar trečiosios šalies uoste.

69 straipsnis

Žuvų perdirbimo laivų, laivų šaldiklių ar laivų šaldytuvų patvirtinimas

1. Jeigu su valstybės narės vėliava plaukiojantis žuvų perdirbimo laivas, laivas šaldiklis ar laivas šaldytuvas tikrinamas siekiant laivui suteikti patvirtinimą, vėliavos valstybės narės kompetentingos institucijos oficialią kontrolę vykdo laikydamosi Reglamento (ES) 2017/625 148 straipsnio, ypač 148 straipsnio 4 dalyje nurodytų terminų. Prireikus jos gali patikrinti laivą jam esant jūroje arba kitos valstybės narės ar trečiosios šalies uoste.
2. Jeigu vėliavos valstybės narės kompetentingos institucijos, vadovaudamosi Reglamento (ES) 2017/625 148 straipsnio nuostatomis, suteikė laivui sąlyginį patvirtinimą, jos gali įgalioti kitos valstybės narės arba trečiosios šalies kompetentingas institucijas atlikti tolesnę kontrolę siekiant laivui suteikti visišką patvirtinimą, pratęsti sąlyginį patvirtinimą arba peržiūrėti patvirtinimą, jeigu, trečiosios šalies atveju, tokia šalis yra įtraukta į trečiųjų šalių, iš kurių leidžiama importuoti žuvininkystės produktus, sąrašą pagal Reglamento (ES) 2017/625 127 straipsnį. Prireikus šios kompetentingos institucijos gali patikrinti laivą jam esant jūroje arba kitos valstybės narės ar trečiosios šalies uoste.
3. Jeigu valstybės narės kompetentingos institucijos įgalioja kitos valstybės narės ar trečiosios šalies kompetentingas institucijas jų vardu, remiantis šiuo straipsniu, atlikti kontrolę, abiejų šalių kompetentingos institucijos susitaria dėl tokiai kontrolei galiojančių sąlygų. Šiomis sąlygomis visų pirma užtikrinama, kad vėliavos valstybės narės kompetentingos institucijos nedelsiant gautų atskaitas apie kontrolės rezultatus ir bet kokius įtariamus pažeidimus, taip suteikiant joms galimybę imtis reikalingų priemonių.

70 straipsnis

Oficiali žuvininkystės produktų kontrolė

Oficiali žuvininkystės produktų kontrolė apima bent VI priede nustatytą praktinę tvarką, susijusią su:

- a) jusliniais tyrimais;
- b) šviežumo rodikliais;
- c) histaminu;
- d) liekanomis ir teršalais;
- e) mikrobiologiniais tyrimais;
- f) parazitais;
- g) nuodingais žuvininkystės produktais.

71 straipsnis

Sprendimai atlikus kontrolę

Kompetentingos institucijos paskelbia žuvininkystės produktus netinkamais vartoti žmonėms, jeigu:

- a) atlikus oficialią kontrolę pagal 70 straipsnį, nustatoma, kad jie neatitinka Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsnyje ir (arba) Reglamente (EB) Nr. 2073/2005 nustatytų julinčių, cheminių, fizinių ar mikrobiologinių reikalavimų ar reikalavimų, dėl parazitų;
- b) jų valgomosiose dalyse yra cheminių medžiagų liekanų ar teršalų, kurių kiekiai viršija reglamentuose (ES) Nr. 37/2010, (EB) Nr. 396/2005 ir (EB) Nr. 1881/2006 nustatytas normas arba pagal Reglamentą (ES) Nr. 37/2010 ar Direktyvą 96/22/EB draudžiamų ar neleidžiamų naudoti arba bet kurių kitų susijusių Sąjungos teisės aktų, kuriais reglamentuojamos veikliosios medžiagos, nuostatų neatitinkančių medžiagų liekanų;
- c) jie gauti iš:
 - i) nuodingų žuvų,
 - ii) žuvininkystės produktų, kuriuose esantys jūrinių biotoksinų kiekiai neatitinka taikomų reikalavimų;
 - iii) dvigeldžių moliuskų, dygiaodžių, gaubtagyvių ir jūrų pilvakojų, kuriuose esančių jūrinių biotoksinų bendri kiekiai viršija Reglamente (EB) Nr. 853/2004 nurodytas normas, arba
- d) kompetentingos institucijos mano, kad jie gali kelti pavojų žmonių ar gyvūnų sveikatai arba dėl kitų priežasčių yra netinkami vartoti žmonėms.

72 straipsnis

Žuvininkystės produktų, kurie, sužvejoti su valstybių narių vėliavomis plaukiojančių laivų, siunčiami į trečiąsias šalis, jose sandėliuojami arba nesandėliuojami ir iš ten įvežami į Sąjungą, oficialios kontrolės reikalavimai

1. Prie žmonėms vartoti skirtų žuvininkystės produktų, kurie, sužvejoti su valstybės narės vėliava plaukiojančių laivų, prieš juos įvežant į Sąjungą kitomis transporto priemonėmis yra iškraunami ir sandėliuojami arba nesandėliuojami į Reglamento (ES) 2017/625 126 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą sąrašą įtrauktose trečiojoje šalyje, pridėdamas tos trečiosios šalies kompetentingų institucijų išduotas veterinarijos sertifikatas, užpildytas pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/628 III priedo II dalies B skyriuje pateiktą veterinarijos sertifikato formą.
2. Jeigu 1 dalyje nurodyti žuvininkystės produktai yra iškraunami ir vežami į toje dalyje nurodytoje trečiojoje šalyje esantį sandėlį, tas sandėlis turi būti įtrauktas į Deleguotojo reglamento (ES) 2019/625 5 straipsnyje nurodytą sąrašą.
3. Jeigu 1 dalyje nurodyti žuvininkystės produktai pakraunami į laivą, plaukiojantį su trečiosios šalies vėliava, ta trečioji šalis turi būti įtraukta į Deleguotojo reglamento (ES) 2019/625 3 straipsnyje nurodytą sąrašą, o laivas turi būti įtrauktas į Deleguotojo reglamento (ES) 2019/625 5 straipsnyje nurodytą sąrašą.
4. Šis reikalavimas netaikomas konteinervežiams, naudojamiems žuvininkystės produktams konteineriuose vežti.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

KONKRETŪS OFICIALIOS ROPLIENOS KONTROLĖS REIKALAVIMAI IR VIENODAS MINIMALUS TOKIOS KONTROLĖS DAŽNUMAS

73 straipsnis

Roplių tikrinimas prieš skerdimą ir po skerdimo

Roplių tikrinimui prieš skerdimą taikomas 11 straipsnis.

Roplių tikrinimui po skerdimo taikomi 12, 13 ir 14 straipsniai. Taikant 13 straipsnio a punkto i papunktį, roplys laikomas 0,5 sutartinio ūkinio gyvūno.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

GALUTINĖS NUOSTATOS

74 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 2074/2005 pakeitimai

Reglamentas (EB) Nr. 2074/2005 iš dalies keičiamas taip, kaip nurodyta toliau.

1. 5, 6b ir 6c straipsniai išbraukiami.
2. I priedo II skirsnis ir priedėlis išbraukiami.
3. II priedo II skirsnis išbraukiamas.
4. III ir V priedai išbraukiami.
5. VIa priedas išbraukiamas.
6. VIb priedas ir jo priedėlis išbraukiami.

75 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2019 m. gruodžio 14 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. kovo 15 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

I PRIEDAS

DOKUMENTO FORMA, NAUDOJAMA SIEKIANT GYVŪNŲ KILMĖS ŪKIUI PRANEŠTI APIE TIKRINIMO
REZULTATUS PAGAL 39 STRAIPSNIO 5 DALĮ

1. Identifikavimo informacija

1.1. Gyvūnų kilmės ūkis (savininkas arba valdytojas)

Pavadinimas/numeris

Tikslus adresas

Telefono numeris

Elektroninio pašto adresas, jeigu yra

1.2. identifikavimo numeriai [nurodykite] arba
pridėkite sąrašą

Bendras gyvūnų skaičius (pagal rūšį)

Identifikavimo problemos (jeigu yra)

1.3. Bandos/pulko/narvo identifikavimo numeris (jeigu
taikoma)

1.4. Gyvūnų rūšis

1.5. Veterinarijos sertifikato nuorodos numeris (jeigu
taikoma)

2. Tikrinimo prieš skerdimą duomenys

2.1. Gyvūnų gerovė

Paveiktų gyvūnų skaičius

Tipas/klasė/amžius

Pastabos

2.2. Pristatyti nešvarūs gyvūnai

2.3. Klinikiniai ligos duomenys

Paveiktų gyvūnų skaičius

Tipas/klasė/amžius

Pastabos

Patikrinimo data

2.4. Laboratorinių tyrimų rezultatai ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Mikrobiologinių, cheminių, serologinių ir pan. (pridėti gautus rezultatus).

3. Tikrinimo po skerdimo duomenys

3.1. Makroskopiniai duomenys

Paveiktų gyvūnų skaičius

Tipas/klasė/amžius

Paveikto (-ų) gyvūno (-ų) organas ar vieta

Skerdimo data

3.2. Liga (galima nurodyti kodą ⁽²⁾)

Paveiktų gyvūnų skaičius

Tipas/klasė/amžius

Paveikto (-ų) gyvūno (-ų) organas ar vieta

Iš dalies arba visiškai netinkama naudoti pripažinta
skerdena (nurodyti priežastį)

Skerdimo data

3.3. Laboratorinių tyrimų rezultatai ⁽³⁾

3.4. Kiti rezultatai

3.5. Su gyvūnų gerove susiję duomenys

4. Papildoma informacija

5. Skerdyklos kontaktiniai duomenys (patvirtinimo numeris)

Pavadinimas

Tikslus adresas

Telefono numeris

Elektroninio pašto adresas, jeigu yra

6. Valstybinis veterinarijos gydytojas (vardas, pavardė spausdintinėmis raidėmis)

Parašas ir antspaudas

7. Data

8. Prie šios formos pridedamų lapų skaičius:

⁽²⁾ Kompetentingos institucijos gali taikyti šiuos kodus: kodą A OIE išvardytoms ligoms, kodus B100 ir B200 – gyvūnų gerovės klausimams ir kodus C100–C290 – sprendimams, susijusiems su mėsa. Prireikus kodų sistemą galima suskirstyti išsamiau (pvz., C141 – nesunkiai bendro pobūdžio ligai, C142 – sunkesnei ligai ir pan.). Jeigu įrašomi kodai, maisto tvarkymo subjektui turi būti pateiktas tinkamas jų reikšmės paaiškinimas.

⁽³⁾ Mikrobiologinių, cheminių, serologinių ir pan. (pridėti gautus rezultatus).

II PRIEDAS

ŽENKLINIMO SVEIKUMO ŽENKLU PRAKTINĖ TVARKA PAGAL 48 STRAIPSNĮ

1. Sveikumo ženklas turi būti mažiausiai 6,5 cm pločio ir 4,5 cm aukščio ovalo formos ženklas, kuriame būtų aiškiai ir įskaitomai pateikta tokia informacija:
 - a) šalies, kurioje yra įmonė, pavadinimas, kuris visas gali būti parašytas didžiosiomis raidėmis arba, remiantis atitinkamu ISO kodu, gali būti nurodomas kaip dviraidis kodas. Tačiau jeigu tai valstybės narės, naudotini šie kodai: BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, GR, ES, FR, HR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE ir UK;
 - b) skerdyklos patvirtinimo numeris ir
 - c) (jeigu ženklinama Sąjungoje įsisteigusioje įmonėje) santrumpa CE, EC, EF, EG, EK, EO, EY, ES, EÜ, EB, EZ, KE arba WE. Šios santrumpos negali būti nurodomos ženkluose, kuriais ženklinama iš skerdyklų, esančių ne Sąjungoje, į Sąjungą importuojama mėsa.
 2. Raidės turi būti mažiausiai 0,8 cm aukščio, o skaičiai – mažiausiai 1 cm aukščio. Atliekant ėriukų, ožkiukų ir paršelių ženklimą, simbolių ir ženklo matmenys gali būti mažesni.
 3. Ženklinti sveikumo ženklu naudojamas rašalas turi atitikti Sąjungos taisyklės dėl dažųjų medžiagų naudojimo maisto produktuose.
 4. Sveikumo ženkle taip pat gali būti nurodytas valstybinis veterinarijos gydytojas, atlikęs veterinarinį mėsos patikrinimą.
-

III PRIEDAS

ŽALIO PIENO IR TERMIŠKAI APDOROTO PIENO TYRIMO METODAI PAGAL 50 STRAIPSNĮ

I SKYRIUS

BENDRO BAKTERIJŲ IR SOMATINIŲ LĄSTELIŲ SKAIČIAUS NUSTATYMAS

- A. Tikrinant atitiktį Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo IX skirsnio I skyriaus III dalyje nurodytiems kriterijams, kaip pamatiniai metodai turi būti taikomi šie standartai:
1. EN ISO 4833-1 – nustatant bendrą bakterijų skaičių 30 °C temperatūroje;
 2. EN ISO 13366-1 – nustatant somatinių ląstelių skaičių.
- B. Alternatyvių analizės metodų taikymas yra priimtinas:
1. nustatant bendrą bakterijų skaičių 30 °C temperatūroje, kai metodai patvirtinami pagal A dalies 1 punkte nurodytą pamatinį metodą, laikantis EN ISO 16140-2 standarte nustatyto protokolo; konkrečiu atveju, kai nustatomas bendras bakterijų skaičius žaliame piene, taip pat taikomas EN ISO 16297 standartas.
- Visų pirma alternatyvaus metodo ir A dalies 1 punkte nurodyto pamatinio metodo konversinis santykis nustatomas pagal EN ISO 21187 standartą;
2. nustatant somatinių ląstelių skaičių, kai metodai patvirtinami pagal A dalies 2 punkte nurodytą pamatinį metodą, laikantis ISO 8196-3 standarte nustatyto protokolo, ir taikomi laikantis EN ISO 13366-2 standarto ar kitų tarptautiniu mastu pripažįstamų panašių protokolų.

II SKYRIUS

ŠARMINĖS FOSFATAZĖS AKTYVUMO KARVĖS PIENE NUSTATYMAS

- A. Nustatant šarminės fosfatazės aktyvumą pasterizuotame karvės piene, kaip pamatinis metodas turi būti taikomas EN ISO 11816-1 standartas.
- B. Šarminės fosfatazės aktyvumas pasterizuotame karvės piene išreiškiamas fermento aktyvumo milivienetais (mU/l) litre. Šarminės fosfatazės aktyvumo vienetas – tai šarminės fosfatazės fermento kiekis, katalizuojantis substrato 1 mikromolio virsmą per minutę.
- C. Šarminės fosfatazės tyrimo rezultatas laikomas neigiamu, jeigu karvės piene nustatytas aktyvumas ne didesnis kaip 350 mU/l.
- D. Alternatyvių analizės metodų taikymas yra priimtinas, jeigu šie metodai patvirtinami pagal A dalyje nurodytus pamatinius metodus, laikantis tarptautiniu mastu pripažįstamų protokolų ir geros laboratorinės praktikos taisyklių.

IV PRIEDAS

**PAMATINIS E. COLI ANALIZĖS GYVUOSE DVIGELDŽIUOSE MOLIUSKUOSE METODAS, TAIKOMAS
KLASIFIKUOJANT AUGINIMO IR NATŪRALAUS VALYMOŠI TERITORIJAS PAGAL 52 STRAIPSNIO 2 DALĮ**

Pamatinis *E. coli* analizės gyvuose dvigeldžiuose moliškuose metodas yra ISO 16649–3 standarte nurodytas aptikimo ir vadinamojo labiausiai tikėtino skaičiaus (MPN) metodas. Alternatyvius metodus galima taikyti, jeigu jie patvirtinami pagal šį pamatinį metodą remiantis ISO 16140 standarte nustatytais kriterijais.

V PRIEDAS

PRIPAŽINTI JŪRINIŲ BIOTOKSINŲ TYRIMO METODAI PAGAL 60 STRAIPSNĮ

I SKYRIUS

PARALYŽIUOJANČIŲ KIAUKUTINIŲ NUODŲ NUSTATYMO METODAS

- A. Paralyžiuojančių kiaukutinių nuodų (PSP) toksinų kiekis visame gyvų dvigeldžių moliuskų kūne ar bet kurioje atskiroje valgomoje jo dalyje nustatomas taikant oficialų AOAC metodą OMA 2005.06, paskelbtą leidinyje *AOAC International Journal* 88(6), 1714–1732 (Lawrence'o metodas), pelės biologinio tyrimo metodą ar bet kurią kitą tarptautiniu mastu pripažintą patvirtintą metodą.
- B. Jeigu rezultatai užginčijami, pamatinis metodas yra oficialus AOAC metodas OMA 2005.06, kaip nurodyta A dalyje.

II SKYRIUS

AMNEZINIŲ KIAUKUTINIŲ NUODŲ NUSTATYMO METODAS

- A. Amnezinių kiaukutinių nuodų (ASP) toksinų kiekis visame gyvų dvigeldžių moliuskų kūne ar bet kurioje atskiroje valgomoje jo dalyje nustatomas taikant aukšto slėgio skysčių chromatografijos su ultravioletinių spindulių detektoriumi (HPLC/UV) metodą ar bet kurią kitą tarptautiniu mastu pripažintą patvirtintą metodą.
- B. Tačiau tikrinimo tikslais taip pat galima taikyti oficialų AOAC metodą 2006.02, paskelbtą leidinyje *AOAC International Journal* 90, 1011–1027 (ASP imunofermentinės analizės (ELISA) metodas), ar bet kurią kitą tarptautiniu mastu pripažintą patvirtintą metodą.
- C. Jeigu rezultatai užginčijami, pamatinis metodas yra HPLC/UV metodas.

III SKYRIUS

LIPOFILINIŲ TOKSINŲ NUSTATYMO METODAI

- A. Pamatinis jūrinių toksinų nustatymo metodas, nurodytas Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsnio V skyriaus 2 dalies c, d ir e punktuose, yra ES pamatinis laboratorinis skysčių chromatografijos ir dvigubosios masių spektrometrijos (EURL LC-MS/MS) metodas. Šiuo metodu nustatomi bent šie junginiai:
- okadaino rūgšties grupės toksinai: OA, DTX1 ir DTX2, įskaitant jų esterius (DTX3);
 - pektenotoksinų grupės toksinai: PTX1 ir PTX2;
 - jesotoksinų grupės toksinai: YTX, 45 OH YTX, homo YTX ir 45 OH homo YTX;
 - azaspiracidų grupės toksinai: AZA 1, AZA 2 ir AZA 3.

Jeigu atsiranda pirmiau minėtų toksinų analogų, kuriems nustatytas toksiškumo ekvivalento faktorius (TEF), jie įtraukiami į analizę.

Bendras toksiškumo ekvivalentiškumas apskaičiuojamas naudojant Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) leidinyje *EFSA Journal* (2008) 589, 1–62, ar bet kuriose atnaujintose EFSA rekomendacijose rekomenduojamus TEF.

- B. Metodai, išskyrus tuos, kurie nurodyti A dalyje, pvz., LC-MS metodas, HPLC su atitinkama detekcija, imunologiniai ir funkciniai tyrimai, kaip antai fosfatazės inhibicijos tyrimas, gali būti taikomi kaip alternatyvūs arba papildantys ES etaloninės laboratorijos LC-MS/MS metodą, jeigu:
- taikant juos atskirai arba derinant, galima nustatyti bent A dalyje nurodytus analogus; prireikus nustatoma daugiau tinkamų kriterijų;

- b) jie atitinka ES etaloninės laboratorijos LC-MS/MS metodu nustatytus metodo veiksmingumo kriterijus. Tokie metodai turi būti patvirtinti tarplaboratoriniais tyrimais ir sėkmingai išbandyti pagal atliekamų tyrimų kokybės tikrinimo programą. ES etaloninė jūrinių biotoksinų tyrimo laboratorija remia metodo tarplaboratorinio tvirtinimo veiklą, kad būtų užtikrintas oficialus standartizavimas;
- c) juos įgyvendinus užtikrinamas lygiavertis visuomenės sveikatos apsaugos lygis.

IV SKYRIUS

NAUJŲ AR ATSIRANDANČIŲ JŪRINIŲ TOKSINŲ NUSTATYMAS

Cheminiai metodai, alternatyvūs metodai su atitinkama detekcija arba pelės biologinio tyrimo metodas gali būti taikomi naujiems arba atsirandantiems jūriniams toksinams nustatyti periodiškai stebint auginimo ir natūralaus valymosi teritorijas remiantis valstybių narių parengtomis nacionalinėmis kontrolės programomis.

VI PRIEDAS

OFICIALIOS ŽUVININKYSTĖS PRODUKTŲ KONTROLĖS PRAKTINĖ TVARKA PAGAL 70 STRAIPSNĮ

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

A. Jusliniai tyrimai

Visuose gamybos, perdirbimo ir platinimo etapuose atliekami atsitiktiniai jusliniai patikrinimai. Vienas iš šių patikrinimų tikslų – patikrinti, ar laikomasi pagal šį reglamentą nustatytų šviežumo kriterijų. Visų pirma, atliekant tokius patikrinimus, visuose gamybos, perdirbimo ir platinimo etapuose siekiama patikrinti, ar žuvininkystės produktai atitinka bent jau pagrindinius Tarybos reglamente (EB) Nr. 2406/96 ⁽¹⁾ nustatytus šviežumo kriterijus.

B. Šviežumo rodikliai

Jeigu atliekant juslinį tyrimą kyla abejonų dėl žuvininkystės produktų šviežumo, galima paimti mėginius ir ištirti juos laboratorijoje siekiant nustatyti bendrų lakiųjų azoto bazių (LAB-N) ir trimetilamino azoto (TMA-N) kiekius pagal II skyriuje nustatytus techninius reikalavimus.

Kompetentingos institucijos taiko šiame reglamente nustatytus kriterijus.

Jeigu atliekant juslinį tyrimą kyla įtarimų dėl kitų aplinkybių, galinčių sukelti pavojų žmonių sveikatai, siekiant juos patikrinti paimami atitinkami mėginiai.

C. Histaminas

Siekiant patikrinti, ar neviršijami Reglamente (EB) Nr. 2073/2005 nustatyti kiekiai, atliekami atsitiktiniu būdu atrinktų mėginių tyrimai histamino kiekiui nustatyti.

D. Liekanos ir teršalai

Pagal Direktyvą 96/23/EB ir Sprendimą 97/747/EB nustatomos stebėsenos priemonės, kuriomis siekiama kontroliuoti, kaip laikomasi ES teisės aktų dėl:

- didžiausios leidžiamosios veikliųjų medžiagų liekanų koncentracijos pagal Reglamentą (ES) Nr. 37/2010 ir Reglamentą (ES) 2018/470;
- draudžiamųjų ir neleidžiamųjų naudoti medžiagų pagal Reglamentą (ES) Nr. 37/2010, Direktyvą 96/22/EB ir Sprendimą 2005/34/EB;
- teršalų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1881/2006, nustatantį didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas, ir
- pesticidų liekanų pagal Reglamentą (EB) Nr. 396/2005.

E. Mikrobiologiniai tyrimai

Prireikus, laikantis Reglamente (EB) Nr. 2073/2005 nustatytų atitinkamų taisyklių ir reikalavimų, atliekami mikrobiologiniai tyrimai.

F. Parazitai

Siekiant patikrinti, ar laikomasi Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VIII skirsnio III skyriaus D dalies ir Reglamento (EB) Nr. 2074/2005 II priedo I skirsnio nuostatų, atliekami rizika grindžiami tyrimai.

⁽¹⁾ 1996 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2406/96, nustatantis bendras pardavimo normas tam tikriems žuvininkystės produktams. O.L L 334, 1996 12 23, p. 1.

G. Nuodingi žuvininkystės produktai

Kontrolė vykdoma siekiant užtikrinti, kad:

1. rinkai nebūtų tiekiami iš *Tetraodontidae*, *Molidae*, *Diodontidae* ir *Canthigasteridae* šeimų nuodingų žuvų pagaminti žuvininkystės produktai;
2. švieži, paruošti, sušaldyti ir perdirbti žuvininkystės produktai iš *Gempylidae* (gyvatinių skumbrių) šeimai priklausančių žuvų, ypač *Ruvettus pretiosus* (taukinės skumbrės) ir *Lepidocybium flavobrunneum* (pilkosios taukinės skumbrės), rinkai gali būti tiekiami tik suvynioti ir (arba) supakuoti ir atitinkamai paženklininti pateikiant vartotojui informaciją apie paruošimo ir (arba) gaminimo būdus bei apie pavojų, susijusį su juose esančiomis medžiagomis, kurios neigiamai veikia virškinamąjį traktą. Etiketėje nurodomi moksliniai ir bendriniai žuvininkystės produktų pavadinimai;
3. rinkai nebūtų tiekiami žuvininkystės produktai, kuriuose yra tokių biotoksinų kaip *ciguatera* ar kitų žmonių sveikatai pavojingų toksinų. Tačiau žuvininkystės produktai, pagaminti iš gyvų dvigeldžių moliuskų, dygiaodžių, gaubtagyvių ir jūrų pilvakojų, rinkai gali būti tiekiami, jeigu jie buvo pagaminti vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VII skirsniu ir atitinka to skirsnio V skyriaus 2 punkte nustatytus standartus.

II SKYRIUS

BENDROSIOS LAKIOSIOS AZOTO BAZĖS (LAB-N) KONTROLĖ

A. Tam tikroms žuvininkystės produktų kategorijoms taikomos LAB-N vertės ir naudotini tyrimų metodai

1. Neperdirbti žuvininkystės produktai laikomi netinkamais vartoti žmonėms, jeigu atlikus juslinį vertinimą kyla abejonių dėl jų šviežumo, o atlikus cheminius patikrinimus nustatoma, kad yra viršytos šios LAB-N ribinės vertės:
 - a) šio skyriaus B dalies 1 punkte nurodytoms rūšims – 25 mg azoto 100 g mėsos;
 - b) šio skyriaus B dalies 2 punkte nurodytoms rūšims – 30 mg azoto 100 g mėsos;
 - c) šio skyriaus B dalies 3 punkte nurodytoms rūšims – 35 mg azoto 100 g mėsos;
 - d) 60 mg azoto 100 g neišdarinėto žuvininkystės produkto, tiesiogiai naudojamo žmonėms vartoti skirtiems žuvų taukams gaminti, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 853/2004 III priedo VIII skirsnio IV skyriaus B dalies 1 punkto antroje pastraipoje; tačiau, kai žaliava atitinka to punkto pirmos pastraipos a, b ir c papunkčių nuostatas, valstybės narės tam tikroms rūšims gali padidinti ribines vertes, kol nėra priimta konkrečių Sąjungos teisės aktų.

Taikant pamatinį metodą, kuriuo tikrinamos LAB-N ribinės vertės, atliekama perchlorato rūgštimi deproteinizuoto ekstrakto distiliacija, kaip toliau nustatyta C dalyje.

2. 1 punkte nurodyta distiliacija atliekama naudojant aparatą, atitinkantį D dalyje pavaizduotą brėžinį.
3. LAB-N ribinė vertė paprastai nustatoma taikant šiuos įprastinius metodus:
 - a) mikrodifuzinį metodą, kurį aprašė E. J. Conway ir A. Byrne (1933 m.);
 - b) tiesioginės distiliacijos metodą, kurį aprašė N. Antonacopoulou (1968 m.);
 - c) trichloracto rūgštimi deproteinizuoto ekstrakto distiliaciją (Maisto kodekso žuvies ir žuvininkystės produktų komitetas, 1968 m.).
4. Mėginį sudaro 100 g sumaltos, ne mažiau kaip iš trijų skirtingų vietų paimtos ir sumaišytos mėsos.

Valstybės narės rekomenduoja oficialiai paskirtoms laboratorijoms įprasta tvarka taikyti pirmiau aprašytus metodus. Iškilus abejonių ar susiginčijus dėl tyrimo rezultatų, gautų taikant vieną iš įprastinių tyrimo metodų, pakartotinai rezultatus galima patikrinti tik pamatiniu metodu.

B. Rūšys, kurioms nustatytos LAB-N ribinės vertės

LAB-N ribinės vertės nustatytos šioms rūšims:

1. *Sebastes spp.*, *Helicolenus dactylopterus*, *Sebastichthys capensis*;
2. rūšims, priklausančioms *Pleuronectidae* šeimai (išskyrus otus: *Hippoglossus spp.*);
3. *Salmo salar*, *Merlucciidae* šeimai priklausančioms rūšims, *Gadidae* šeimai priklausančioms rūšims.

C. Standartinė LAB-N koncentracijos žuvyse ir žuvininkystės produktuose nustatymo procedūra

1. Tikslas ir taikymo sritis

Šiuo metodu apibrėžiama standartinė LAB-N azoto koncentracijos žuvyse ir žuvininkystės produktuose nustatymo procedūra. Ši procedūra taikytina, kai LAB-N koncentracija siekia nuo 5 mg/100 g iki ne mažiau kaip 100 mg/100 g.

2. Terminų apibrėžtys

LAB-N koncentracija reiškia azoto kiekį lakiojoje azoto bazėje, apskaičiuotą pagal aprašytą standartinę procedūrą.

Tirpalu laikomas toks vandeninis tirpalas:

- a) perchlorato rūgšties tirpalas = 6 g/100 ml;
- b) natrio hidroksido tirpalas = 20 g/100 ml;
- c) druskos rūgšties etaloninis tirpalas = 0,05 mol/l (0,05 N). Naudojant automatinį distiliavimo aparatą, titravimui reikia naudoti 0,01 mol/l (0,01 N) druskos rūgšties etaloninį tirpalą;
- d) boro rūgšties tirpalas = 3 g/100 ml;
- e) silikono priešputis;
- f) fenoltaleino tirpalas = 1 g/100 ml 95 % etanolio;
- g) indikatoriaus tirpalas (Tashiro maišytas indikatorius) = 2 g metilraudonojo ir 1 g metileno mėlynojo ištirpinta 1 000 ml 95 % etanolio.

3. Trumpas aprašymas

Lakiosios azoto bazės yra ekstrahuojamos iš mėginio 0,6 mol/l perchlorato rūgšties tirpalu. Po šarminės reakcijos ekstraktas yra distiliuojamas garais, o išsiskyrusias lakiąsias azoto bazes absorbuoja rūgštinis surišiklis. LAB-N koncentracija yra nustatoma titruojant absorbuotas bazes. Koncentracija išreiškiama mg/100 g.

4. Cheminės medžiagos

Jeigu nenurodyta kitaip, vartojamos reagentų švarumo klasės cheminės medžiagos. Naudojamas vanduo yra distiliuotas arba demineralizuotas ir bent jau tokio paties grynumo.

5. Naudojami šie įrankiai ir priedai:

- a) mėsmalė, kuria būtų galima pagaminti pakankamai homogenišką žuvies faršą;
- b) greitų apsukų maišiklis, išvystantis nuo 8 000 iki 45 000 apsukų per minutę;
- c) 150 mm skersmens rievėtas filtras, skirtas greitai filtruoti;
- d) biuretė, 5 ml, graduota kas 0,01 ml;
- e) garinis distiliavimo prietaisas. Šiuo prietaisu turi būti reguliuojamas garų kiekis ir nustatytą laiko tarpą užtikrinamas tolygus garų įpurškimas. Kartu turi būti užtikrinta, kad būtų sulaikytos šarminės reakcijos metu susidariusios lakiosios bazės.

6. Standartinės procedūros vykdymas

Dirbant su perchlorato rūgštimi, kuri yra priskiriama stipriai esdinančioms medžiagoms, reikia imtis atsargumo ir prevencijos priemonių. Pristatyti mėginiai nedelsiant paruošiami pagal šiuos nurodymus:

a) Mėginio paruošimas

Tyrimui ruošiamas mėginys kruopščiai sumalamas 5 punkto a papunktyje nurodyta mėsmale. $10 \text{ g} \pm 0,1 \text{ g}$ malto mėginio sudedama į tinkamą tarą. Tada mėginys sumaišomas su 90,0 ml perchlorato rūgšties tirpalo, dvi minutes maišomas 5 punkto b papunktyje nurodytu maišikliu ir po to filtruojamas.

Gautas ekstraktas gali būti laikomas iki septynių dienų 2–6 °C temperatūroje.

b) Distiliavimas garais

50,0 ml ekstrakto, gauto laikantis a papunkčio nurodymų, įpilama į 5 punkto e papunktyje nurodytą garinį distiliavimo prietaisą. Norint vėliau patikrinti šarminę reakciją, į ekstraktą įlašinami keli lašai fenolftaleino tirpalo. Pridėjus dar keletą silikono priešpučio lašų, į ekstraktą įpilama 6,5 ml natrio hidroksido tirpalo ir tuoj pat pradedama distiliuoti garais.

Distiliavimas garais atliekamas taip, kad per 10 minučių susidarytų apie 100 ml distiliato. Išleidžiamasis distiliatoriaus vamzdelis panardinamas į rinktuvą, pripildytą 100 ml boro rūgšties tirpalo, į kurį buvo įlašinta nuo trijų iki penkių lašų indikatoriaus tirpalo. Lygiai po 10 minučių distiliacija baigiama. Išleidžiamasis distiliatoriaus vamzdelis ištraukiamas iš rinktuvo ir nuplaunamas vandeniu. Lakiosios azoto bazės rinktuve esančiame tirpale nustatomos titruojant etaloniniu druskos rūgšties tirpalu.

Galutinis pH turi būti $5,0 \pm 0,1$.

c) Titravimas

Būtina atlikti kartotinius tyrimus. Taikomas metodas yra tikslus, jei skirtumas tarp kartotinių tyrimų rezultatų nėra didesnis nei 2 mg/100 g.

d) Neužpildyta

Tuščiasis bandymas atliekamas pagal b papunkčio nurodymus. Vietoj ekstrakto įpilama 50,0 ml perchlorato rūgšties tirpalo.

7. LAB-N koncentracijos apskaičiavimas

Etaloniniu druskos rūgšties tirpalu titruojant rinktuve esantį tirpalą, LAB-N koncentracija apskaičiuojama pagal šią lygtį:

$$\text{LAB-N (apskaičiuota mg/100 g mėginio)} = \frac{(V_1 - V_0) \times 0,14 \times 2 \times 100}{M}$$

kai:

V1 = 0,01 mol etaloninio druskos rūgšties tirpalo, skirto mėginiui, tūris ml

V0 = 0,01 mol etaloninio druskos rūgšties tirpalo, skirto tuščiam bandymui, tūris ml

M = mėginio masė g

Taip pat reikalingi:

- kartotiniai tyrimai. Taikomas metodas yra tikslus, jeigu skirtumas tarp kartotinių tyrimų rezultatų nėra didesnis nei 2 mg/100 g;
- įrangos patikrinimas. Įranga patikrinama distiliuojant NH_4Cl tirpalus, kurie yra lygūs 50 mg LAB-N/100 g;
- standartiniai nuokrypiai. Apskaičiuojamas standartinis pakartojamumo nuokrypis ($S_r = 1,20 \text{ mg/100 g}$) ir standartinis palyginamumo nuokrypis ($S_R = 2,50 \text{ mg/100 g}$).

D. LAB-N garinis distiliavimo prietaisas

